

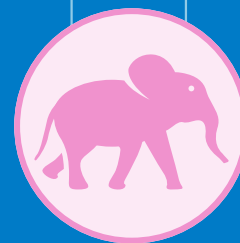
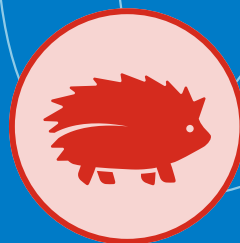
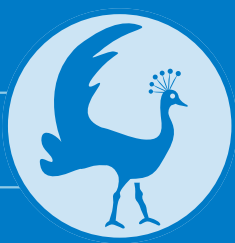

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Informatieplan

Informatieplan 2017

2017

Informatie verbindt ons

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Met de [I-Strategie 2017-2022](#) zette de Bestuursraad VenJ een gemeenschappelijke koers uit voor de informatievoorziening van VenJ van de toekomst. In dit Informatieplan 2017 brengen we die strategie in de praktijk en vertalen hem naar concrete stappen. *Informatie raakt mensen* is het motto van de I-Strategie. Met dit I-Plan gaan we een stapje verder: *informatie verbindt ons*. Want dat kan met informatie, met de maatschappij, binnen VenJ, en binnen de ketens en netwerken waarin we werken. Informatie verbindt ons met de toekomst en met ons informatieverleden.

Schatkamer

Informatie is natuurlijk cruciaal in ons werk, in al onze primaire processen. We hebben goede informatie nodig om recht te spreken, asielzoekers op te kunnen vangen en de veiligheid te bewaken. We beschikken binnen VenJ daarmee sámen over een schatkamer aan informatie. Nu nog werken aan de schatkaart om die schatten te kunnen ontsluiten, benutten en delen.

Delen is vermenigvuldigen

Delen is dikwijls vermenigvuldigen. Met goede informatievoorziening faciliteren we goede samenwerking. ‘Uitwisselbaarheid’ is daarom één van de sleutelbegrippen in dit I-Plan. Dat vraagt van ons dat we dezelfde taal spreken: zowel in de inhoud van begrippen, als technisch in de standaarden die we toepassen op onze systemen. In het verlengde daarvan ligt de wil om gegevens - waar dat kan en mag - te delen, en te kunnen en durven vertrouwen op elkaars data. Vertrouwen dat de basis vormt voor de introductie van een informatierotonde, waarbij ketenpartners hun informatie delen zodat deze kan worden verrijkt en beschikbaar komt voor alle VenJ-ketens. Door deze waarde vermeerdering, het garanderen van de veiligheid, en het 24/7 beschikbaar hebben van de informatie ontwikkelen we stap voor stap de informatierotonde.

Verbinden met buiten

De maatschappij verbindt zich makkelijker met ons als wij beschikken over een integraal informatiebeeld. Daarmee kunnen burgers en bedrijven op één plek zien waar ze mee te maken hebben als ze zaken doen met VenJ. We kunnen big

data-analyse toepassen om risico's eerder in beeld te krijgen door onze eigen schatkamer te combineren met informatie uit andere bronnen. Informatie vanuit VenJ kan ook maatschappelijke meerwaarde hebben - bijvoorbeeld in misdaadpreventie - door deze waar het kan en verantwoord is beschikbaar te stellen als open data. In het nieuwe I-Plan continueren we innovatie, en richten we samen met andere VenJ-onderdelen een centraal punt in voor inzicht, overzicht en kennisdeling. Het belang van cybersecurity en het bestrijden van cybercriminaliteit tenslotte neemt een prominente plaats in op de VenJ-agenda; we dragen bij aan het actieprogramma van de NCTV, waarbij we samen met partijen binnen buiten VenJ stevig inzetten op preventie, detectie, respons, samenwerking, onderwijs en onderzoek.

Verbinding door overeenkomsten

De CIO's werken aan verdere verbetering van onze gemeenschappelijke basis; de VenJ-brede gemeenschappelijke voorzieningen op basis van een gezamenlijke informatieplanning. We zoeken verbinding door zoveel mogelijk onze overeenkomsten centraal te stellen en niet onze verschillen.

De realisatie van het Informatieplan is een inspirerende opgave, maar geen gemakkelijke. We gaan veel dilemma's tegenkomen. Samen optrekken betekent dat voorlopers anderen kunnen helpen - want alleen ga je sneller, maar samen kom je verder. We willen innoveren en vernieuwen en kampen tegelijkertijd nog met verouderde systemen. We willen informatie effectief kunnen delen, maar ook privacy en veiligheid borgen. Die (en andere) spanningsvelden vragen voortdurend om belangenafwegingen en verstandige keuzes, op alle niveaus.

Met onze neuzen richting hetzelfde doel, goede afspraken over gedeelde kaders en de motivatie die ik overal om mij heen voel, gaan we dit jaar grote stappen maken. Ik heb er zin in, ik hoop jij ook.

Ronald Barendse

pSG en CIO ministerie van Veiligheid en Justitie

Inhoud

Inhoudsopgave

1	Inleiding	02	4	Projecten 2017	23
	1.1 Aanleiding	04	4.1	Inleiding	23
	1.2 Doel van het informatieplan	04	4.2	De projecten	24
	1.3 Afbakening van het informatieplan	05	5	Portfolio en meerjarenperspectief	36
	1.4 Organisatorische context	05	5.1	Inleiding	36
	1.5 Maatwerkaanpak	05	5.2	Toelichting aanpak	36
	1.6 Leeswijzer	06	5.3	Criteria	37
			5.4	Prioriteitstelling	38
			5.5	Portfolio en Roadmap	38
2	Vertrekpunt en prioriteiten	07	6	Uitvoering en besturing van het informatieplan	41
	2.1 Inleiding	07	6.1	Inleiding	41
	2.2 De I-Strategie	07	6.2	Governance	41
	2.3 Prioriteiten voor de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening	07	6.3	Uitvoering van het plan	41
3	Verandering en aanpak	09	6.4	Samenwerkingsverbanden	42
	3.1 Inleiding	09	6.5	Financiering	42
	3.2 Van strategie naar aanpak	10	6.6	Beheer aspecten	43
	3.3 Wij stellen informatie centraal: 'Digitaal Werken'	11	6.7	Risico's	43
	3.4 Wij investeren in uitwisselbaarheid	13	6.8	Overlegvormen en frequentie	43
	3.5 Wij zijn open en transparant waar dat kan: 'Informatie op Maat'	15	6.9	Communicatie	43
	3.6 Wij zorgen voor veiligheid waar dat moet	17			
	3.7 Wij innoveren	19			
	3.8 Wij brengen en houden onze Basis op Orde	20			
	3.9 Overige IV-accenten	22			

1
Inleiding

2
Vertrekpunt

3
Aanpak

4
Projecten

5
Portfolio

6
Besturing

Inleiding

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

1.1 Aanleiding

Het recht raakt ons dagelijks leven. Wetten beschermen onze vrijheid en veiligheid. Zo bieden ze de regels waardoor mensen kunnen samenleven en bedrijven kunnen floreren. Het ministerie van VenJ staat voor:

- Een goed werkende rechtsstaat
- Een veiliger Nederland
- Een rechtvaardig migratiebeleid

Om de huidige en toekomstige opgaven op het terrein van veiligheid, recht en migratie goed aan te kunnen, is een moderne en veilige informatie-uitwisseling essentieel. Alle VenJ-medewerkers die zich inzetten voor het verhogen van de veiligheid, rechtshandhaving, criminaliteitspreventie, cybersecurity, slachtofferhulp, verblijf van vreemdelingen, innen van boetes, aanpakken van fraude, mensenhandel, ondermijning, cybercriminaliteit, etc., hebben voor het uitvoeren van hun taak een adequate informatiepositie nodig; zodat zij hun expertise volledig kunnen inzetten voor het halen van resultaten. Informatievoorziening binnen het VenJ-domein is in de loop der jaren dan ook een belangrijke pijler geworden voor beleid, uitvoering en toezicht.

Dat betekent dat we zorgen dat we uit bestaande informatiesystemen beter informatie kunnen ontsluiten, moderne ICT-mogelijkheden inzetten voor verbetering van informatie-uitwisseling en privacybescherming en de beveiliging van onze informatie versterken. Inmiddels is de informatievoorziening voor de verschillende processen en van de verschillende partners met elkaar en in ketens en netwerken verweven. We moeten dan ook te allen tijde de informatievoorziening van VenJ in samenhang bezien.

VenJ heeft een [Informatiestrategie voor 2017-2022](#) (I-Strategie) opgesteld waarin richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van de informatievoorziening voor de komende jaren. Daarnaast is de achterliggende jaren met het Informatieplan 2014 - 2017 (I-Plan 2014-2017) hard gewerkt aan het realiseren van

gemeenschappelijke informatievoorziening en aan de werking van het CIO-stelsel. Daar waar nodig zetten we activiteiten vanuit het I-Plan 2014-2017 door. 'Af' was het I-Plan 2014 - 2017 nog niet.

Het Informatieplan 2017 geeft invulling aan de gezamenlijke informatieplanning van VenJ voor 2017. Onze ketens en primaire processen zijn daarbij leidend, want daar werken we aan de maatschappelijke opgaven van VenJ. Uiteindelijk werken we met dit plan samen aan het faciliteren en ondersteunen van primaire processen en ketens. Het werk dat daarvoor moet worden verzet omvat echter meerdere jaren. Het plan geeft dan ook een doorkijk naar de jaren na 2017.

1.2 Doel van het informatieplan

De belangrijkste transformatie die we zien, is de ontwikkeling van informatievoorziening als 'onderdeel van bedrijfsvoering' naar informatievoorziening 'als belangrijke bron voor het kunnen uitvoeren van de primaire processen' van VenJ. Met het plan willen we samenwerken binnen en tussen ketens en netwerken stimuleren en faciliteren. Bijvoorbeeld door te werken aan gegevenskwaliteit en informatie-uitwisseling, zodat we kunnen vernieuwen met trajecten als big data in Living Labs.

Dat kan alleen als we een gemeenschappelijke basis bieden waarmee partijen met elkaar kunnen samenwerken; dat gaat zowel over gezamenlijke voorzieningen als over het uitwisselen van kennis en kunde. Steeds met in het achterhoofd de toegevoegde waarde voor de primaire processen van VenJ. Aanvullend heeft dit Informatieplan ondersteunende activiteiten om op lange termijn die toegevoegde waarde te blijven behouden.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Met het Informatieplan willen we de doelen realiseren van de I-Strategie, zodat ons ministerie:

- Haar informatiepositie op orde heeft en houdt.
- Daardoor toegankelijke, veilige en betrouwbare dienstverlening biedt aan onze ketenpartners, burgers en bedrijven.
- Open en transparant is over haar handelen.
- Optimaal samenwerkt met organisaties binnen en buiten het ministerie.
- Haar 'pappenheimers' kent en niet naar de bekende weg vraagt: wij weten wie onze klanten zijn en welke dienstverlening we hen kunnen bieden.
- Tijdig en adequaat inspeelt op maatschappelijke ontwikkelingen.

Waar de I-Strategie richting geeft en doelstellingen definieert, concentreert dit Informatieplan zich op kaders en voorzieningen om die doelstellingen te realiseren. Het plan moet dan ook leiden tot een solide gezamenlijke informatievoorziening voor VenJ, zodat we samen kunnen werken aan een veilige en rechtvaardige samenleving.

1.3 Afbakening van het informatieplan

Het plan gaat steeds over dat wat we gezamenlijk moeten doen om de doelstellingen van de strategie te realiseren: in de eerste plaats over de gezamenlijke informatievoorziening van VenJ. Daarnaast gaat het Informatieplan over wat we met elkaar moeten afspreken om dingen ook echt samen te kunnen doen, zoals het maken van afspraken over standaarden en gegevensmodellen. Tot slot gaat het Informatieplan over de afhankelijkheden die de gezamenlijke informatievoorziening heeft met ontwikkelingen binnen en buiten VenJ en die van invloed zijn op de gezamenlijke informatievoorziening.

Dit betekent dat organisatieonderdelen en ketens zelf ruimte moeten houden voor informatievoorziening binnen hun organisatie. Tegelijkertijd werken we samen aan een gemeenschappelijke basis, brengen we wederzijdse afhankelijkheden in kaart brengen en houden we rekening met die afhankelijkheden bij de verdere ontwikkeling van onze informatievoorziening.

Naast de opgaven binnen VenJ werken we ook verder aan het gebruik, de ontwikkeling en de beïnvloeding van Rijksbrede IV-voorzieningen, zoals de Gemeenschappelijke Digitale Infrastructuur van de overheid (de GDI) en de basisregistraties. De intentie is hergebruik waar dat kan en VenJ-specifieke voorzieningen waar dat moet.

1.4 Organisatorische context

De coördinatie van de uitvoering van het Informatieplan ligt bij de directie Informatisering & Inkoop, kortweg DI&I. De besturing is verder uitgewerkt in hoofdstuk 6. Bij de uitvoering van het plan krijgen we te maken met diverse ontwikkelingen binnen en buiten VenJ die van invloed zijn op het plan, maar buiten de scope van het plan vallen. Daarbij kun je - niet limitatief - denken aan:

- De introductie van het nieuwe eigenaarsmodel binnen VenJ.
- Het voornemen om i-Control bij DI&I te beleggen.
- De Rijksbrede handreiking voor de inrichting van een departementaal CIO-Office.
- De ontwikkeling van de GDI.

1.5 Maatwerkenaanpak

De gewenste doelen bereiken we door het realiseren van de veranderingen die worden benoemd in de strategie; ze worden uitgewerkt in de volgende hoofdstukken van dit plan. Hoe we die doelen bereiken is afhankelijk van het onderwerp. Ons palet met instrumenten bestaat uit:

- Het op de juiste tafel agenderen van voortgang en adresseren van knelpunten van projecten en programma's.
- Het adresseren van keten overstijgende en keten ondersteunende vraagstukken.
- Het uitwisselen van kennis en ervaring binnen en buiten VenJ.
- Het uitwisselen en slim inzetten van gekwalificeerd personeel.
- Het ontwikkelen en naleven van gemeenschappelijke kaders en standaarden.
- Het laten realiseren of door ontwikkelen van gemeenschappelijke voorzieningen.
- Het stimuleren van hergebruik van bestaande oplossingen.

1

Inleiding

Naast het realiseren van verandering en behalen van resultaten, streven we er ook naar om van de gezamenlijke informatieplanning een cyclisch proces te maken. Dit plan legt daarvoor de basis. Zo groeit het Informatieplan geleidelijk door naar een proces dat wordt geborgd in het CIO-stelsel en periodiek wordt herijkt.

2

Vertrekpunt

1.6 Leeswijzer

De structuur van het Informatieplan is als volgt:

- In hoofdstuk 2 beschrijven we het vertrekpunt: een korte terugblik op de afgelopen jaren, de strategie en de prioriteiten zoals we die voor ogen hebben met de informatievoorziening.
- Hoofdstuk 3 werkt de in de I-Strategie aangekondigde veranderingen uit en vertaalt deze naar activiteiten met focus op de toegevoegde waarde voor het primaire proces.
- Hoofdstuk 4 gaat over de projecten waarmee we in 2017 starten. Het is een vertaling van de aanpak uit hoofdstuk 3 naar concrete resultaten, toegespitst op het komend jaar.
- Hoofdstuk 4 geeft een roadmap: een vertaling van prioriteiten en projecten naar wat we in welke volgorde gaan doen. We bekijken deze activiteiten in samenhang met wat er op dit vlak al gebeurt bij de VenJ-organisatieonderdelen. Dit hoofdstuk is ook een eerste schets van het informatieplanningsproces.
- Hoofdstuk 6 tenslotte is de organisatie rond het plan. Het beschrijft sturing, uitvoering, kaders en risico's.

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Vertrekkpunt en prioriteiten

1

Inleiding

2

Vertrekkpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

2.1 Inleiding

Voordat we de diepte ingaan met waar we de komende tijd aan gaan werken, eerst een korte terugblik en beschrijving van de huidige stand van zaken. De afgelopen jaren laten zich voor wat betreft de informatievoorziening (IV) bij VenJ langs drie lijnen samenvatten:

- Uitvoering van programma's ten dienste van de primaire taken van VenJ. Deze programma's hebben een flinke IV-component en zijn gericht op digitalisering van werkprocessen, vaak in ketens en netwerken.
- Zorg voor de dagelijkse operatie; zodat elke dag opnieuw systemen veilig, betrouwbaar en steeds vaker 7x24 beschikbaar zijn voor onze professionals.
- Meer sturing op de ontwikkeling van de IV door bijvoorbeeld het inrichten van het CIO-stelsel, het opstellen van CIO-oordelen, en het uitvoeren van BIT-toetsen.

Met deze lijnen is een solide fundament gelegd voor de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening van VenJ. Een noot hierbij is dat sommige programma's nog doorlopen en dat geldt ook de realisatie van een aantal gemeenschappelijke voorzieningen uit het I-Plan 2014 - 2017.

Naast het boeken van resultaten is er ook aanleiding voor verdere ontwikkeling van de informatievoorziening. De toenemende digitalisering in de wereld om ons heen vraagt er om dat het ministerie alert blijft en inspeelt op nieuwe ontwikkelingen waar nodig, en tegelijkertijd bestaande systemen draaiende worden gehouden.

2.2 De I-Strategie

In de I-Strategie 2017 - 2022 van VenJ wordt richting gegeven aan de verdere ontwikkeling van onze informatievoorziening. De strategie concludeert met zes actielijnen en een aantal randvoorwaarden; in hoofdstuk 3 gaan we hier dieper op in.

Daarnaast stuurde de minister eind 2016 de brief 'Ontwikkeling van de informatievoorziening bij VenJ' naar de Tweede Kamer waarin hij schetst waar zijn prioriteiten liggen. Deze prioriteiten zijn in lijn met of complementair aan de actielijnen uit de I-Strategie. En ondertussen zien wij dat een groot aantal VenJ-onderdelen is gestart met het vertalen van de VenJ-brede strategie naar plannen voor de eigen organisatie. Met dit Informatieplan voegen we daar de verdere ontwikkeling van de gezamenlijke informatieplanning aan toe.

2.3 Prioriteiten voor de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening

De prioriteiten die de minister stelt zijn:

1. Gezamenlijke informatieplanning

Veel dienstonderdelen hebben hun ICT-projectportfolio op orde gebracht of zijn daar mee bezig en werken op basis van een informatieplan. Binnen VenJ zijn bovendien een aantal gemeenschappelijke diensten gerealiseerd, bijvoorbeeld op het gebied van archivering. Ook werken de onderdelen van VenJ in keten- en netwerkverbanden met partijen binnen en buiten VenJ nauw met elkaar samen aan het optimaliseren van de primaire processen met behulp van informatievoorziening. Voorbeelden hiervan zijn de strafrechtketen en de vreemdelingenketen. In het gezamenlijk beschouwen en besturen van de informatieplanning valt nog winst te behalen, vooral waar het gaat om de onderlinge afhankelijkheden tussen de ketens en netwerken, de grote projecten, de gemeenschappelijke voorzieningen en de bestaande applicaties. VenJ is na de publicatie van de richtinggevende informatiestrategie gestart met de doorvertaling naar deze gezamenlijke planning. Dit proces moet borgen dat ambitie, urgentie, financiën en beschikbare middelen in onderlinge samenhang leiden tot prioriteitstelling. Het betekent ook dat integrale afwegingen op het gebied van informatievoorziening onderdeel worden van de bestuurstafel.

1

Inleiding

2

Vertretpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

2. Borgen van de continuïteit van de informatievoorziening

Een groot aantal onderdelen kampt met technisch en functioneel verouderde systemen. Broodnodig onderhoud wordt door ouderdom van die systemen steeds moeilijker en kostbaarder, en koppelingen met nieuwe applicaties zijn steeds lastiger te maken. Deze zogeheten legacy is nodig voor de dagelijkse operatie, maar staat innovatie en een wendbare organisatie vaak in de weg. De minister is voornemens bestaande legacy systemen af te bouwen, te vernieuwen, via nieuwe technologie te ontsluiten of waar mogelijk door middel van applicatierationalisatie samen te voegen met andere systemen. Dat betekent soms ook dingen niet meer zelf doen maar uitbesteden aan een collega-organisatie of aan de markt. Hiervoor is het noodzakelijk dat dienstonderdelen nog intensiever dan tot nu toe gaan samenwerken. Vanzelfsprekend vereist het dagelijks belang van de bestaande systemen een zorgvuldige aanpak. Ook is deze ontwikkeling een kostbaar proces met een lange adem en die prioriteitstelling vraagt. Dat wil overigens niet zeggen dat de daadwerkelijke aanpak plaatsvindt in grootschalige projecten: het ministerie heeft de eerste succesvolle ervaringen opgedaan met kortcyclisch werken en past dat toe waar mogelijk.

3. Veiligstellen van innovatie

De technologische ontwikkelingen in de maatschappij gaan snel en zullen in toenemende mate een beroep doen op de creativiteit binnen het ministerie. Onlangs gestarte experimenten rond big data, zoals een pilot rond het vroegtijdig signaleren van kinderen in de knel, de toepassing van social media door de wijkagent en het ontsluiten van open datasets zijn maar enkele voorbeelden. Innoveren kent een natuurlijke spanning met instandhouding van het bestaande. Toch zal VenJ het allebei moeten blijven doen. Bij nieuwe ontwikkelingen zal VenJ waar dat kan transparant zijn over haar handelen en altijd de zorg voor privacy en veiligheid in ogenschouw blijven nemen. VenJ zal een deel van de beschikbare middelen blijvend oormerken voor noodzakelijke innovatie.

4. Cyber

Het belang van cybersecurity en het bestrijden van cybercriminaliteit neemt een prominente plaats in op de agenda van het ministerie. Door toenemende digitalisering neemt de afhankelijkheid van informatievoorziening verder toe. VenJ zorgt voor de veiligheid van haar systemen, bevordert kennisdeling op het gebied van cybersecurity binnen de overheid, detecteert en analyseert cyberdreigingen, komt in actie als daartoe aanleiding is en pakt via het recht cybercriminaliteit als hacken en frauderen aan.

5. Investeren in mensen

Een aantal organisatieonderdelen heeft nu al te maken met personele tekorten als het gaat om IV-specialisaties. Het invullen van IV-vacatures is lastig omdat de juiste mensen niet te krijgen zijn, ofwel kiezen voor een baan in het bedrijfsleven. Het opleiden van personeel en het bieden van perspectief aan medewerkers is een uitdaging binnen en buiten VenJ.

6. Invloed van nieuwe wet- en regelgeving op IV

Nieuwe wet- en regelgeving heeft grote invloed op de informatievoorziening van VenJ. Het aanpassen of vernieuwen van wetgeving is een complex proces waarbij de gevolgen voor de informatievoorziening verstrekkend kunnen zijn en implementatie vergen met een lange doorlooptijd. VenJ zal tijdig beleids- en uitvoeringstoetsen uitvoeren zodat in een zo vroeg mogelijk stadium de gevolgen voor de informatievoorziening kunnen worden beoordeeld en maatregelen kunnen worden getroffen. De resultaten van deze uitvoeringstoetsen stuurt VenJ aan de Kamer zodat de consequenties van wetgeving voor de implementatie in systemen meegewogen kunnen worden bij de behandeling van wetsvoorstellen.

Deze zes prioriteiten zijn als uitgangspunt genomen bij het benoemen, selecteren en prioriteren van de activiteiten in dit Informatieplan.

Aanpak

Verandering en aanpak

3.1 Inleiding

Zoals we al in het inleidend hoofdstuk van dit Informatieplan schreven, kan VenJ niet zonder een goede informatievoorziening om resultaat te leveren voor een goed werkende rechtsstaat, een veiliger Nederland en een rechtvaardig migratiebeleid.

In dit hoofdstuk schetsen we hoe we de komende jaren met het Informatieplan en onze gezamenlijke informatievoorziening een bijdrage leveren aan deze doelen. We kijken dan ook expliciet verder dan alleen 2017, waarbij we op de korte termijn uiteraard nauwkeuriger kunnen zijn dan op de lange termijn. En we kijken welke initiatieven vanuit het eerdere I-Plan hun plek behouden. De uitwerking doen we aan de hand van de zes actielijnen uit de I-Strategie:

- Wij stellen informatie centraal: 'Digitaal Werken'
- Wij investeren in uitwisselbaarheid
- Wij zijn open en transparant waar dat kan: 'Informatie op Maat'
- Wij zorgen voor veiligheid waar dat moet
- Wij innoveren
- Wij brengen en houden onze Basis op Orde

Op elk van die actielijnen zit spanning. De bestuurder en zijn CIO zal op de thema's moeten laveren tussen prestaties die elke dag geleverd moeten worden, het realiseren van lange termijn doelstellingen, vernieuwing om maatschappelijke ontwikkelingen bij te benen, beperkende budgetten en de afweging tussen een gezamenlijke aanpak of eigen oplossing. We realiseren ons overigens dat we nog een slag kunnen maken om de informatieplanning van VenJ nog explicieter aan te laten sluiten op de maatschappelijke opgaven. Dit is een nog nadrukkelijker ambitie voor het volgende Informatieplan. We zullen ons blijven inzetten deze dwarsverbanden in kaart te brengen, en vragen daarbij richting en hulp van de bestuurders van de onderdelen van VenJ om dit samen op te pakken.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

1 Inleiding

2 Vertrekpunt

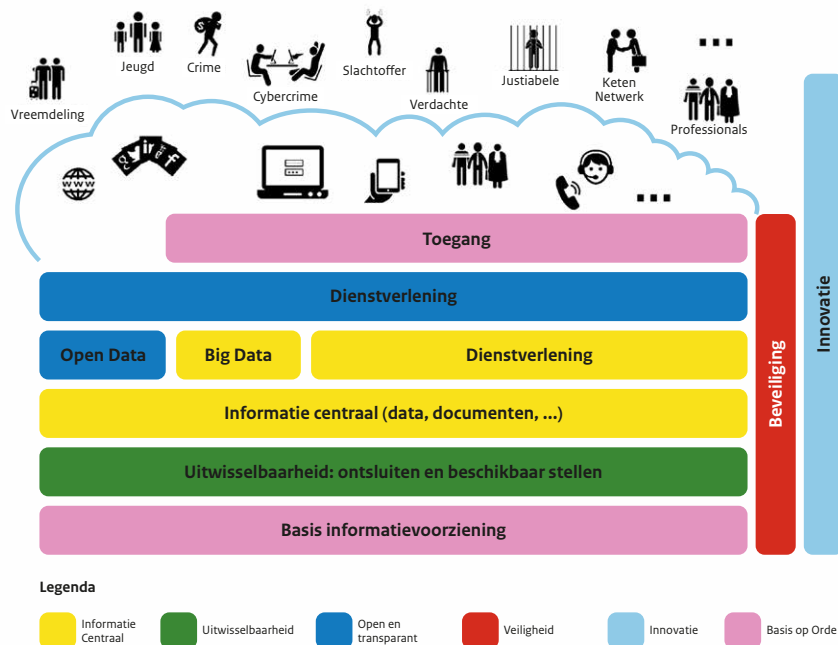
3 Aanpak

4 Projecten

5 Portfolio

6 Besturing

Het informatieplan ziet er schematisch als volgt uit:

In het schema zijn de actielijnen met verschillende kleuren te herkennen. De opbouw van het schema is als volgt:

- Informatie centraal (geel) omvat data en gaat over informatiegestuurd en opgabegericht werken. Hier werken we aan nieuwe mogelijkheden die we krijgen door hergebruik en combineren van data. Dit is ook de plek waar we ons bezig houden met de vraag of data combineren wel toegestaan is, bijvoorbeeld vanwege privacyaspecten. Wij zijn tenslotte VenJ.
- Data moet tussen mensen en applicaties uitwisselbaar (groen) zijn, zodat we samen kunnen werken.
- De (donkerblauwe) actielijn 'open en transparant' gaat primair over de communicatie met burger, bedrijf, rechter, slachtoffer, verdachte, etc. Dat is cruciaal voor op tijd, open en transparant communiceren vanuit VenJ. Bovendien wil de burger 'meedoen'.

- We kunnen dat alleen als we gebruik maken van een veilige omgeving (de rode actielijn). Immers, we moeten er van op aan kunnen dat de informatie die we uitwisselen betrouwbaar is, maar ook dat onze data voldoende is beschermd en de juiste mensen er toegang toe krijgen.
- Om bij te blijven, is de innovatiecomponent (lichtblauw) nodig: het zo veel als mogelijk aansluiten bij de technologische ontwikkelingen in onze maatschappij.
- Onderaan het model brengen en houden we onze basis op orde (roze). Hier wordt gewerkt aan zaken als het aanpakken van onze legacy en alles wat daarbij komt kijken.

3.2 Van strategie naar aanpak

De actielijnen uit de I-Strategie geven aan welke verandering we willen realiseren. In de navolgende paragrafen is per actielijn uitgewerkt welke aanpak nodig is om de gewenste verandering te realiseren. De aanpak is beschreven vanuit het perspectief van gemeenschappelijke informatievoorziening en brede samenwerking met de VenJ-onderdelen. Waar dat mogelijk en bekend is, zijn ze aangevuld met onderdeel- en ketenspecifieke activiteiten. Dat maakt meteen het Informatieplan geen op zichzelf staand stuk; het moet worden gezien in de brede context van de ketenprogramma's en projecten die de VenJ-onderdelen zelfstandig of in coalities uitvoeren. Rekening houden met de afhankelijkheden tussen al die ontwikkelingen is cruciaal om er voor te zorgen dat we met de juiste prioriteit de juiste investeringen doen.

Veel punten uit de aanpak zijn vertaald naar projecten voor 2017. Dat geldt niet voor alle genoemde punten. Dat betekent dat deze punten bij de oplevering van het plan nog niet vertaald zijn naar concrete projectvoorstellen. In een enkele uitzondering achten we een project niet nodig om het gewenste doel te bereiken, maar denken wij dat een lijnactiviteit volstaat. Om de actielijnen in de communicatie herkenbaarder te maken, hebben ze elk hun eigen kleuren en bijpassend dier.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

3.3 Wij stellen informatie centraal: 'Digitaal Werken'

Bij 'informatie centraal' hoort de eekhoorn: een behendig en aalbaar beestje dat het hele jaar door noten en zaden verzamelt. Veilig en beschermd opgeslagen op een centrale plek vormt hij de verzameling cruciale voedselbouwstenen om de winterperiode te overleven. En zoals de vele dataverzamelingen van VenJ elkaar soms overlappen, geldt dat ook voor de leefgebieden van het knaagdiertje.

Data is een cruciale bouwsteen voor ons werk. Dankzij data kunnen we recht spreken, zorgen voor opvang voor asielzoekers en informatie delen tussen politie en justitie. We beschikken binnen VenJ over veel data. Om ervoor te zorgen dat onze professionals hun werk kunnen doen en zo onze klanten goede dienstverlening bieden, is een goede informatiepositie onontbeerlijk. Dat betekent dat de kwaliteit van data ook nog eens goed moet zijn.

Als het gaat om data zien we dat er nog veel te winnen valt in het harmoniseren van gegevenswoordenboeken, referentiegegevens, berichtenstandaarden en kwaliteit. Zaken die nodig zijn om mee te kunnen helpen bij maatschappelijke opgaven zoals hoe om te gaan met verwarde personen of het identificeren van probleemjongeren voordat zaken uit de hand lopen. We constateren tot slot dat de hoeveelheid potentieel beschikbare data door onder andere smartphones, wearables en geautomatiseerde auto's in een rap tempo toeneemt.

De toegevoegde waarde voor onze primaire processen is dat we met data sneller, beter en gericht kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. We kunnen met big data-analyse bijvoorbeeld antwoord geven op vragen waar we dat voorheen nog niet konden en werkprocessen efficiënter organiseren. Dat helpt bij het veiliger maken van ons land.

We gaan uiteindelijk nog een stap verder door ook nadrukkelijk gebruik te gaan maken van data uit andere bronnen - zoals posts op social media - en die informatie te combineren met wat we zelf weten zodat het voorspellend vermogen stijgt.

De veranderingen die we willen realiseren zijn:

1. *Digitaal en informatiegestuurd werken is de norm*

We grijpen het digitaliseren van de dienstverlening aan om op een andere manier te gaan werken. Door het delen van data en documenten met partners binnen en buiten VenJ hebben we een betere informatiepositie en zijn we beter toegerust voor het uitvoeren van onze taken.

2. *Documenten zijn beschikbaar en geschikt voor hergebruik*

Voor een goede informatiepositie is toegang tot documenten belangrijk. We streven naar digitaal werken, maar realiseren ons dat we ook nog te maken hebben met papieren archieven. Daar willen we zo veel mogelijk vanaf. Documenten worden als het kan digitaal bewaard, zijn vindbaar en de inhoud is authentiek en leesbaar. Ook voor andere vormen van informatie die digitaal opgeslagen kunnen worden (zoals beeld en geluid) geldt dat ze vindbaar, raadpleegbaar en authentiek zijn. Enterprise search ondersteunt ons bij het vindbaar maken van documenten.

3. *Data is beschikbaar en geschikt voor hergebruik*

We zorgen voor kwalitatief goede data die gebruikt kan worden buiten de bronsystemen. Daarvoor maken we onder andere afspraken over de betekenis van gegevens en wie eigenaar is van die brongegevens. Het beschikbaar stellen van informatie vraagt om een gezamenlijke manier van besturen van de informatie. We introduceren het vakgebied data management in opmaat naar een mogelijke rol van 'Chief Data Officer' binnen VenJ. Big data analyse maakt onderdeel uit van de ondersteuning van onze werkprocessen. We gebruiken Living Labs om te experimenteren met big data. We maken daarbij gebruik van datasets, voorzieningen en kennis die binnen en buiten VenJ beschikbaar zijn. We introduceren 'checks and balances' door het inrichten van een ethische commissie privacy die kijkt naar doelbinding, juridische, ethische en morele randvoorwaarden. Succesvolle experimenten implementeren we in onze primaire en bedrijfsprocessen.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Aanpak

- a. Digitaal en informatiegestuurd werken is onderdeel van het primaire proces van onderdelen en ketens. Voor een belangrijk deel doen organisaties dat zelf voor hun eigen organisatie, dat valt buiten de scope van dit Informatieplan. Vanuit deze en andere actielijnen voegen we wel randvoorwaarden toe die het mogelijk maken om digitaal en informatiegestuurd te werken. Dan kun je denken aan afspraken over toegang tot data en documenten.
- b. We werken met big data door de experimenten in Living Labs voort te zetten [project #3 in het portfolio]. Hiermee verzamelen we kennis en ervaring die we actief delen en inzetten voor nieuwe ideeën. Vanuit de Living Labs zoeken we de spanning op tussen nieuwe kennis dankzij big data-analyse, de toepassing van privacyrichtlijnen en de juridische aspecten van het combineren van data. We willen een commissie instellen die nu en in de toekomst adviseert over de ethische kant van big data, bekeken vanuit zowel de invalshoek van privacy als vanuit de toepassing van wet- en regelgeving voor big data. Ook is het van belang dat we gaan werken aan het plukken van de vruchten van big data door de vertaalslag van experiment naar borging in lijnactiviteiten.
- c. We ronden de 'Verkenning Status Informatiehuishouding VenJ' af. Deze verkenning moet een beeld schetsen van bijvoorbeeld de systemen, procedures en vaardigheden van medewerkers op het gebied van het creëren, bewerken, opslaan, archiveren en eventueel vernietigen van documenten. De verkenning leidt waarschijnlijk tot een verbeterprogramma [project #4 in het portfolio] met een gefaseerde aanpak.
- d. We verbeteren continu onze datakwaliteit [project #5 in het portfolio]. Initiatieven zoals het project 'Gegevenslandschap' van de Regieraad Gegevens van de Digicommissaris naar de kwaliteit van ons gegevenslandschap kunnen ons verder helpen.
- e. Het Dienstencentrum gaat experimenteren met enterprise search, zodat bij belangrijke maatschappelijke gebeurtenissen relatief snel en eenvoudig gezocht kan worden naar relevant materiaal [project #6 in het portfolio].

Voorbeelden van aanvullende initiatieven van onze VenJ onderdelen:

- De Dienst Justis (Justis), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) zijn drie van de vele organisaties die inzetten op digitaal werken.
- Het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) investeert al in het werken met big data voor patroonherkenning bij sporen en faciliteert de infrastructuur voor Living Labs.
- De politie investeert in big data, bijvoorbeeld om te voorspellen waar gerichte surveillance wordt ingezet (predictive policing).
- De Justitiële Informatiedienst (Justid), Justis en het Openbaar Ministerie (OM) werken aan datakwaliteit door terugmelding en verwerking van mutaties aan de bron.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

3.4 Wij investeren in uitwisselbaarheid

Als geen ander past de kameleon zijn uiterlijk en gedrag aan zijn omgeving aan. Met het vermogen van kleur te wisselen, communiceert hij continu met zijn omgeving (ketens) en soortgenoten (netwerken). Dankzij de individueel draaibare ogen beschikt hij altijd over een integraal beeld van zijn natuurlijke habitat, dag en nacht en in bijna alle werelddelen.

Om mensen, organisaties en systemen met elkaar samen te laten werken, is het nodig te investeren in uitwisselbaarheid. Dat doen we in ketens en netwerken. Informatie met elkaar kunnen en willen delen, en kunnen vertrouwen op de kwaliteit en beschikbaarheid van informatie horen daarbij. Dat vereist werken met standaarden, onder architectuur en de wil om samen te werken, zowel binnen VenJ, binnen Nederland, als binnen Europa. Standaarden adopteren en implementeren is de norm, afwijken wordt niet meer getolereerd. Tegelijkertijd hebben we te maken met beperkingen als het gaat om het delen van data. Dat is aan de ene kant goed: de burger heeft recht op privacybescherming. Aan de andere kant zorgt het er soms voor dat we niet mogen ingrijpen waar dat wellicht wel hadden gewild of van ons werd verwacht. In dat spanningsveld is het zoeken naar zorgvuldigheid én ruimte voor experimenteren en leren. Deze spanning vraagt voortdurend om een belangenafweging van betrokken professionals, bestuurders en CIO's.

Het hebben van een integraal beeld van een persoon of een zaak - en niet allemaal een stukje - levert de toegevoegde waarde voor ons primair proces. Dat begint al bij ogenschijnlijk simpele dingen als een gemeenschappelijk beeld bij de verblijfplaats van een verdachte - zodat politie, OM en DJI van dezelfde data op aan kunnen en geen onderdelen van informatie niet uitwisselen of van elkaar overtypen. We moeten daarbij durven vertrouwen op de kwaliteit en tijdige beschikbaarheid van andermans gegevens in plaats van alles zelf op willen slaan.

Iets om op te letten bij deze actielijn is de nauwe verwevenheid met de grote ketenprogramma's binnen VenJ. Deze programma's werken zelf aan ketenvoorzieningen om informatie-uitwisseling op gang te brengen of te vernieuwen. Het Informatieplan kan helpen op de knooppunten waar ketens elkaar tegenkomen en we zaken samen zouden moeten en kunnen regelen. Bij 'investeren in uitwisselbaarheid' is het ook belangrijk dat de CIO's erop toezien dat standaarden niet alleen worden gemaakt, maar dat ze ook worden vastgesteld en gebruikt.

De veranderingen die we willen realiseren zijn:

1. *Uniforme beschrijving en inrichting*
We hebben gegevensdiensten die we elkaar leveren uniform beschreven en ingericht zodat aansluiten eenvoudig wordt.
2. *Toepassen van een datalaag*
Data uit legacysystemen wordt ontsloten voor andere toepassingen via een datalaag. Nieuwe toepassingen kunnen snel worden aangesloten op de datalaag. De datalaag kan ook een middel zijn om een verouderd systeem af te bouwen en te vervangen door een nieuw informatiesysteem met minimale impact op de afnemers van de data.
3. *Standaardisatie*
Data en documenten worden op een gestandaardiseerde manieren beschikbaar gesteld voor gebruik in het primaire proces, op klantportalen, voor big en open data initiatieven.
4. *Gebruik van de GDI*
We stimuleren binnen VenJ het gebruik van de GDI - de gemeenschappelijke digitale infrastructuur van de overheid - waar dat kan en hebben invloed op de verdere ontwikkeling van deze infrastructuur.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Aanpak

- a. We gaan door met de ontwikkeling en implementatie van het Basisregister Communicatie Service (BCS), het gezamenlijke dataknooppunt dat VenJ verbindt met de basisregistraties. De wens is om hierbij verder te gaan dan individuele bevraging (project #7 in het portfolio).
- b. We verstevigen de coördinatie op de ontwikkeling van en aansluiting op de basisregistraties en de positie van VenJ in de gemeenschappelijke governance rond de GDI onder de Ministeriële Commissie Digitale Overheid en betrekken onze bestuurders. Doel is het delen van standpunten en inbrengen van gedeelde belangen. Nu gebeurt dit nog voor een deel gefragmenteerd.
- c. We onderzoeken in project #8 van het portfolio wat het betekent om een virtuele datalaag aan te leggen en gaan op zoek naar mogelijkheden om data uit silo's te bevrijden, legacy te ontsluiten en onze professionals een betere informatiepositie te geven.
- d. We geven uitvoering aan het project 'Vernieuwing Referentiegegevens' (nummer #9 in het portfolio) met als doel het handhaven en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van de gedeelde informatie. Dat doen we door het vastleggen en ter beschikking stellen van persoons- en zaakoverstijgende gegevens.
- e. We onderzoeken nieuwe technieken als blockchain op toepasbaarheid voor uitwisseling van data en documenten. Dit is gelinkt aan de actielijn 'wij innoveren' en heeft projectnummer #10 in het portfolio.
- f. We ronden het vanuit het I-Plan 2014 - 2017 gestarte project 'Aansluiten CDD op het e-depot van het Nationaal Archief' af zodat we digitale stukken kunnen archiveren als onderdeel van project #11.
- g. We agenderen en bespreken keten ondersteunende en keten overstijgende vraagstukken op de CIO-tafel; om de regie op ketens te verstevigen en eventuele knelpunten op tijd te adresseren of oplossen (project #12 in het portfolio).

Voorbeelden van aanvullende initiatieven van onze VenJ onderdelen:

- Onder andere DJI werkt aan uitwisseling met partners buiten VenJ die niet in een van de grote ketens vallen, maar binnen het Zorgdomein (VWS, Slachtofferhulp, etc.), het Sociale domein (SZW, UWV) of voor grenscontrole met Defensie (KMAR).
- Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) werkt in de vreemdelingenketen aan een gezamenlijke planning van de asielstroom. Daarbij werken ze ook met producten uit bijvoorbeeld het project Toegang.
- De koppelingen tussen NFI en OM worden gedigitaliseerd.
- In Europees verband werken onder meer het Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR), Justid en DI&I samen aan grensoverstijgende informatie-uitwisseling.
- In de ketens wordt gewerkt aan canonieke datamodellen. Een volgende stap is harmonisatie van de datamodellen tussen de ketens.

Inleiding

Vertrekpunt

Aanpak

Projecten

Portfolio

Besturing

3.5 Wij zijn open en transparant waar dat kan: 'Informatie op Maat'

Het zakelijke donkerblauw is kenmerkend voor de mannetjespauw, die je zijn veren toont als het nodig is - net als VenJ aan haar klanten. De ogen op de veren van het hoender staan voor openheid en transparantie naar de beoogde partner: dit ben ik, kijk maar in mijn ogen. Een eigenschap die in de natuur werd overgenomen door een aantal vlinder- en vissoorten. De siervogel komt al voor in de Griekse mythologie en het verhaal gaat dat een pauwenveer geluk brengt.

Onze informatievoorziening staat ten dienste van onze burgers, bedrijven, slachtoffers, rechters, officieren van justitie, niet ingezetenen, asielzoekers, verdachten, criminelen, hackers, etc. Mensen die - soms tegen wil en dank - 'klant' zijn van VenJ. Onze boodschap is dat we het samen met de burger doen. Dat wil zeggen dat we samenwerken waar dat kan: de burger kan bij zijn gegevens, heeft regie over zijn gegevens waar dat kan, stelt vragen en helpt ons met analyses en goede ideeën.

Nieuwe technologie brengt nieuwe mogelijkheden; of het nu gaat om een agent die 24 uur per dag met zijn mobieltje een proces-verbaal kan opmaken, of een burger die via internetconsultatie inspraak heeft bij de komst van een nieuw AZC. We zien tegelijkertijd ook dat niet iedereen mee kan of wil doen. Dat betekent dat voor een goedwerkende rechtsstaat het digitale kanaal voorlopig niet het enige kanaal kan zijn. En we zien een 'mindshift' binnen VenJ: we zijn open en transparant waar dat kan. Dat betekent dat we vertellen en uitleggen waar we mee bezig zijn, waar het goed gaat en waar verbetering nodig is. We verantwoorden ons aan de maatschappij over ons handelen, ook als iets onverhoopt mis gaat.

Contact met onze klanten is primair een aangelegenheid voor het betrokken VenJ-onderdeel. Het accent vanuit het Informatieplan ligt dan ook eerder op het zorgen voor uniforme werkwijzen, aansluiten op interdepartementale ontwikkelingen, hergebruik van opgedane ervaring en naadloos aansluiten van diensten op elkaar, dan op het grootschalig investeren in gemeenschappelijke portalen. Dit kan bijvoorbeeld door te gaan werken met 'life events'. Een voorbeeld hiervan is aangifte na mishandeling: een slachtoffer kan achtereenvolgens in aanraking komen met politie, OM en Slachtofferhulp Nederland. De uitdaging die voor ons ligt, is het kunnen geven van een positief antwoord op de vraag of een slachtoffer met dezelfde inlogmiddelen in naadloos opeenvolgende processen, op een begrijpelijke en adequate manier wordt geholpen. Het mag daarbij voor de kwaliteit van de dienstverlening niet uitmaken of het contact via een balie of via internet verloopt. Het gaat erom dat de klant - ongeacht het kanaal - goed wordt geholpen.

De veranderingen die we willen realiseren zijn:

1. *Verstrekken van open data met een waardevolle bijdrage*
We weten welke data open gepubliceerd is en welke data nog meer 'open' gepubliceerd kan worden binnen de grenzen die de privacywetgeving oplegt.
2. *Transparante en digitale dienstverlening*
Dienstverlening is via verschillende kanalen/media af te nemen. Per doelgroep is een dienstverleningsconcept beschikbaar, gericht op transparante dienstverlening en geredeneerd vanuit de afnemer (vraaggestuurd in plaats van aanbodgericht).
3. *Bijdragen aan zelfredzaamheid en betere informatiepositie*
Het bevorderen van de zelfredzaamheid van burgers door het verbeteren van zijn informatiepositie. Vanuit openheid en transparantie krijgt de burger een betere informatiepositie. Door die uit te breiden met mogelijkheden voor zelfbediening wordt de burger beter betrokken bij de processen van VenJ. Terugmeldvoorzieningen zijn ingericht voor alle gegevens die gedeeld worden met externe afnemers.
4. *Privacy borgen*
Privacy is een groot goed en in Europa zelfs een burgerrecht. We voldoen aan de nieuwe privacyrichtlijn.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Aanpak

- a. Onder de vlag van project #13 uit het 2017-portfolio faciliteren we de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bij de VenJ-onderdelen. Daarbij werkt een VenJ-breed AVG-Team op aanvraag en langs drie sporen: kennisdeling, goede voorbeelden en modellen, en de Vliegende Brigade. De AVG is per 25 mei 2018 de opvolger van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en verplicht overheid en bedrijfsleven transparant te zijn over het verwerken van zijn of haar persoonsgegevens.
- b. We ontsluiten open datasets en bevorderen het gebruik van open data door de maatschappij in project #14 van het portfolio. Bijvoorbeeld met Hackathons.
- c. Voor belangrijke VenJ-doelgroepen formuleren we dienstverleningsconcepten (project #15 uit het portfolio). Dienstverleningsconcepten zijn randvoorwaardelijk voor initiatieven binnen de VenJ-onderdelen en -ketens die zich richten op het verbeteren van de zelfredzaamheid.

Voorbeelden van aanvullende initiatieven van onze VenJ onderdelen:

- Naast bijvoorbeeld het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) kan ook Justis gebruik gaan maken van de Berichtenbox voor het ontsluiten van de VOG.
- De IND zet met haar e-Dienstverleningsprogramma grootschalig in op digitale dienstverlening aan de burger.
- Het COA werkt aan mogelijkheden voor inzage- en correctierecht van een vreemdeling.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

3.6 Wij zorgen voor veiligheid waar dat moet

In een grote variatie aan landschappen kom je de egel tegen. Met maar liefst tien paar neusgaten en een extra orgaan in de mondholte ruikt hij feilloos of er gevaar dreigt. Deze jager is een alleseter die met name 's nachts, al prooi detecterend, enorme afstanden aflegt. Bij dreigend gevaar laat hij zijn stekels zien: een beveiliging waar vijanden niet zomaar doorheen komen.

Nederland digitaliseert in hoog tempo. Dit geeft economische kansen, maar brengt ook dreigingen met zich mee. Er is sprake van een toenemende onveiligheid in het digitale domein als gevolg van een kwantitatief en kwalitatief toenemende dreiging die uitgaat van cyberspionage, cybersabotage en cybercrime. Investeren in cybersecurity is nodig om het economische verdienmodel, de maatschappelijke stabiliteit en de democratische rechtsorde te waarborgen. Ingrijpen is nodig om te voorkomen dat we hier ongeoorloofde risico's lopen. De steeds toenemende dreiging van buiten vraagt ook om investering in bescherming. En we hebben nog werk te verzetten in handhaving en onze medewerkers leren omgaan met veiligheidsrisico's.

De NCTV bereidt in afstemming met betrokken partijen binnen en buiten VenJ een actieprogramma voor om stevig in te zetten op preventie, detectie, respons, samenwerking en onderwijs, onderzoek en innovatie. Vanuit het Informatieplan leveren wij desgewenst op onderdelen een bijdrage.

Het actieprogramma richt zich op:

- *Preventie | Mens (voorkomen door awareness en gedrag te beïnvloeden)*
Om de dreiging van cybercrime, cyberspionage en cybersabotage effectief te bestrijden moet je weten en begrijpen wat deze dreigingen zijn en wat de gevolgen daarvan zijn. Vervolgens moet je weten hoe je veilig in cyberspace kan bewegen met veilige apparaten.
- *Preventie | Techniek (inzetten op veilige ICT)*
De hard- en software waarmee burgers en organisaties het internet op gaan moet veilig en robuust zijn.

- *Detectie (de dreiging zien en begrijpen)*
Om te weten tegen wie en wat je je moet verdedigen, moet je cyberaanvallen kunnen detecteren, analyseren en duiden.
- *Respons en handhaving (cyberaanvallen stoppen, boeven vangen en terugslaan)*
Om de gedetecteerde cyberaanvallers vervolgens ook aan te kunnen pakken, is effectieve respons en opsporingscapaciteiten nodig. Zodat de schade van een cyberaanval wordt beperkt, een cybercrimineel kan worden opgepakt en staten worden tegengehouden of afgeschrikt. Het moet voor aanvallers duidelijk zijn dat een aanval op Nederlandse belangen ernstige politieke of militaire consequenties kan hebben.
- *Internationale samenwerking (cyberspace houdt niet op bij de landsgrens)*
Het cyberdomein is een per definitie internationaal domein. Elke effectieve aanpak heeft daarom coalities en partnerschappen nodig om internationale besluitvorming en normstelling te beïnvloeden, beter operationeel samen te werken en nieuwe (economische) kansen te creëren.
- *Onderwijs, onderzoek en innovatie*
Voor de doorontwikkeling van de Nederlandse cybersecurityketen moeten we investeren in kennis, onderwijs en innovatie; zodat we de mensen en technologie hebben om VenJ ook in de toekomst te beschermen.

De veranderingen die we willen realiseren zijn:

1. *Continue zorg voor de veiligheid van systemen*
We ontsluiten de beschikbare kennis over security binnen en buiten VenJ centraal. Het security operations center (SOC) werkt volgens gestandaardiseerde processen en werkt samen met de onderdelen van VenJ. De focus verschuift van 'zorgen dat iedereen buiten blijft' naar het 'snel signaleren van en adequaat reageren op' een aanval.
2. *Bevorderen kennisdeling*
We delen kennis over cybersecurity binnen de overheid, het detecteren en analyseren van cyberdreigingen en in actie komen als daartoe aanleiding is. Dat doen we in samenwerking met de NCTV en NCSC, de uitvoeringsorganisaties, ADR, AIVD, wetenschap, etc.
3. *Kennispeil professionals*
We investeren in het op peil brengen van de kennis van medewerkers over veiligheid en de risico's van onveilige informatievoorziening.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Aanpak

- a. We vergroten de weerbaarheid van onze IV door risicomanagement op de bestuursagenda's te zetten; de Chief Information Security Officer (CISO) nadrukkelijk in positie te brengen; te investeren in informatiebeveiliging en de aanpak van incidenten bespreekbaar te maken. Dat gebeurt onder andere in project #16 uit het voor 2017 geprioriteerde portfolio.
- b. We creëren een gemeenschappelijk 'hitteschild' door in project #17 Security Operation Centers (SOC's) te laten samenwerken en dat - waar mogelijk - te doen in publiek-private samenwerkingsverbanden. We verbeteren de samenwerking binnen VenJ wordt verbeterd door het opstellen en invoeren van een framework voor de taken en rollen van de security organisatie, zowel centraal als decentraal.

Voorbeelden van aanvullende initiatieven van onze VenJ onderdelen:

- DJI werkt aan Netwerk Access Control.

Inleiding

Vertrekpunt

Aanpak

Projecten

Portfolio

Besturing

3.7 Wij innoveren

Innovatie is het terrein van de kleine en snelle muis. Creatief in het vinden van voedsel en schuilplaatsen, en behendig als het gaat om het vinden van kleine ruimtes om daar 'zijn ding te doen'. En als hij eenmaal een plekje gevonden heeft, is snelle uitbreiding (opschaling) zo gebeurd.

De technologische ontwikkelingen in de maatschappij gaan snel en zullen steeds vaker en meer een beroep doen op de creativiteit binnen ons ministerie. De experimenten rond big data, zoals een pilot over het vroegtijdig signaleren van kinderen in de knel, de toepassing van social media door de wijkagent, en het ontsluiten van open datasets zijn voorbeelden van de dingen die we al doen. En de wereld om ons heen gaat verder en sneller veranderen door tal van andere ontwikkelingen. Denk maar eens aan de bitcoin - van grote invloed op de financiële wereld - of het concept achter Uber dat de taxibranche verandert. Dichter bij huis zien we de opmars van artificial intelligence die wel eens voor grote veranderingen in de werkprocessen van de Rechtspraak kan gaan zorgen. Ons streven is deze ontwikkeling op tijd waar te nemen en daarmee ruimte te creëren om te experimenteren en te ontdekken wat het betekent voor de primaire processen van VenJ. Zo loopt er een pilot met blockchain om te kijken of, en zo ja wat we hiermee kunnen. Daarbij is een bruikbaar eindproduct mooi, maar de leerervaring minstens zo belangrijk.

Vanuit het Informatieplan zullen we niet snel zelf pilots uitvoeren, maar eerder signaleren, aanjagen en partijen binnen VenJ verbinden. We voorzien in de behoefte aan een centraal punt voor inzicht, overzicht en kennisdeling. Hiertoe werken we nauw samen met het Innovatieteam VenJ dat ook contacten onderhoudt met kennisinstututen en de Centrale Eenheid Strategie (CES) en bekijken we innovatie breder dan technologie.

Innoveren kent een natuurlijke spanning met de instandhouding van het bestaande. Het is ook belangrijk dat experimenten ongestoord kunnen plaatsvinden en bestuurders helpen bij het wegnemen van eventuele belemmeringen voor het experiment.

De veranderingen die we willen realiseren zijn:

1. Het volgen van trends en inschatten van het potentieel voor VenJ.
2. Ruimte bieden voor experimenteren met innovatieve ideeën waarbij de governance voor IV-projecten geen rem mag zijn.
3. Hulp bieden bij de transformatie van een goed idee naar een bruikbaar product.

In 2017 zetten we in op:

- a. Het inrichten van een 'Technology Watch' die ontwikkelingen in de maatschappij en op de markt volgt.
- b. Het verbinden van ideeën, zodat we van elkaar weten wat we aan innovatie doen.
- c. Het instellen van een 'Innovatie Board'. Deze board wordt ook gekoppeld aan het Innovatieteam VenJ.
- d. In project #18 gaan we aan de slag met het inrichten van het innovatieproces van start up naar scale up, zodat we niet alleen het experiment doen, maar ook kijken hoe we dat bij succes kunnen opschalen.

Voorbeelden van aanvullende initiatieven van onze VenJ onderdelen:

- DJI beschikt al over een 'Innovation Board' en voert binnen de organisatie drie 'innovatie-pilots' uit.
- Voor het NFI is innoveren een belangrijk onderdeel van hun taak en daarmee onderdeel van de werkprocessen; bijvoorbeeld het op afstand kunnen doen van een drugsanalyse.
- Onder meer Justid en de Raad voor Rechtsbijstand deden een pilot met blockchain-technologie. CES heeft een technologiescan ontwikkeld. Het WODC, het innovatieteam en CES ontwikkelen gezamenlijk een strategische kennis- en innovatieagenda.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

3.8 Wij brengen en houden onze Basis op Orde

Aan de basis staat het ultieme geheugen van de grote en sterke olifant. Als intelligente hoeder van menig familie overleefde zij al meerdere levenscycli. De steeds sneller veranderende omgeving maakt de gevoelige dikhuid kwetsbaar; nu is het zaak de samenstelling van de kudde weer in balans te brengen. Met gezonde jonge en oudere exemplaren, en af en toe in samenwerking met de snelle en innovatieve muizengemeenschap.

In de afgelopen jaren is hard gewerkt aan een gezamenlijke infrastructuur voor IV. Zo beschikken we over JustitieNet voor veilig netwerkverkeer tussen informatiesystemen, richtten we onze werkplekken zo efficiënt mogelijk in waarbij ze tegelijkertijd voldoen aan onze eisen, en hielden we zo goed als mogelijk onze systemen draaiende. Werk achter de schermen dat uit het zicht van de bestuurstafels wordt verzet. Daarbij gaat het om noodzakelijke en vaak 7x24 uur beschikbare applicaties en infrastructuur.

Veel van de applicaties bij onze uitvoeringsorganisaties kampen echter met achterstallig onderhoud. Applicaties zijn in de loop der jaren moeilijker onderhoudbaar geworden. Een ontwikkeling die organisaties, naast het ongemak, ook kwetsbaar maakt voor beveiligingslekken.

Doorgaan op dezelfde weg betekent voor VenJ dat de continuïteit van het ministerie in het geding is; ingrijpen zien we als onvermijdelijk. We willen zorgen dat de noodzakelijke infrastructuur onverstoord blijft werken. Dat betekent wel dat er voldoende middelen moeten zijn om dat werk te kunnen blijven doen en dat er overzicht en inzicht is in de staat van de informatievoorziening.

Door onder andere steeds zwaardere beveiligingseisen zien we tenslotte dat shared services duurder worden, maar de kwaliteit van dienstverlening niet vanzelfsprekend verbetert. En dat moet anders, willen we de vruchten plukken van deze gezamenlijke dienstverlening.

De veranderingen die we willen realiseren zijn:

1. Het inzichtelijk maken van de aard en omvang van de legacyproblematiek.
2. Het inzichtelijk maken van de afhankelijkheden tussen systemen en grote digitaliseringsprogramma's door de gezamenlijke informatieplanning en de informatieplanning van ketens en onderdelen op elkaar aan te laten sluiten in het informatieplanningsproces.
3. Herstructureren van het aanbodlandschap van de IV-dienstverlening.
4. Het treffen van voorzieningen voor veilige fysieke en logische toegang, in de breedste zin van het woord.

Aanpak

- a. Het project Govroam (#19 uit het portfolio voor 2017) ronden we af, waarmee medewerkers van de Rijksdienst wifi-toegang hebben binnen de overheid.
- b. We zetten het project Toegang voort, te vinden als #20 in het portfolio.
- c. We doen onderzoek naar de staat van de informatievoorziening bij uitvoeringsorganisaties. Dit moet in project #21 inzicht opleveren in hoeveel mensen en middelen hierin omgaan. Het onderzoek moet ook duidelijkheid geven over de aard en omvang van de legacy problematiek om zo te komen tot een aanpak en financieringsvoorstellen.
- d. We gaan door met lifecycle management en borgen deze activiteit in lijnorganisaties.
- e. We voeren een verkenning uit naar de mogelijkheden tot herstructurering van het aanbodlandschap. Directe aanleidingen voor deze verkenning is het verschuiven van het eigenaarschap van (een deel van) de IV-aanbieders. We zien de volgende behoefte ontstaan:
 - De observatie dat er een noodzakelijke keten-gegevensarchitectuur ontstaat die geïmplementeerd wordt in een gemeenschappelijke voorziening, een Informatieronde die voldoet aan de hoogste eisen van beveiliging en beschikbaarheid. Deze zou bijvoorbeeld bij Justid centraal ontwikkeld kunnen worden. Dit raakt het al eerder onder 'uitwisselbaarheid' genoemde project #12 uit het portfolio.
 - Daarnaast zien we de noodzaak te komen tot een versnelling in de verbetering van de kwaliteit van een aantal gemeenschappelijke voorzieningen, ook aangejaagd door schaarste van middelen. Deze voorzieningen kunnen het beste worden geïndiceerd, ontwikkeld en beheerd in een gemeenschappelijk ICT-bedrijf, waarin de governance en financiering

1

Inleiding

decentraal is geborgd, maar centraal wordt aangestuurd. Deze organisatie is sterk in het ontwikkelen, implementeren en beheren van gemeenschappelijke voorzieningen inclusief het ontsluiten van door het Rijk beschikbaar gestelde GDI-voorzieningen zoals DigiD, Digikoppeling en BRP. Alsook voor het bij elkaar brengen van applicatieportfolio's van ketens.

2

Vertrekpunt

Voorbeelden van aanvullende initiatieven van onze VenJ onderdelen:

- Justis werkt aan de overgang van een marktpartij naar een overheidsleverancier.
- Verschillende VenJ-onderdelen zijn bezig met de overgang naar een Rijks Datacenter (de ODC's).
- Het OM is van plan GPS te vervangen, de politie BVH, en DJI vervangt TULP door BVJ.
- Justid heeft plannen ontwikkeld en ingediend voor het vervangen van een aantal kernsystemen.

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Inleiding

Vertrekpunt

Aanpak

Projecten

Portfolio

Besturing

3.9 Overige IV-accenten

Naast de genoemde actielijnen en de daaruit voortvloeiende veranderingen en aanpak willen we met een aantal actielijn-overstijgende onderwerpen aan de slag. Kernboodschap is dat we waar nodig centraal zullen sturen of regelen, maar vooral faciliteren om partijen bij elkaar te brengen, samenwerking tot stand te brengen en kennis te delen.

Voor wat betreft wet- en regelgeving kunnen we met elkaar de grenzen opzoeken en gaan we de juridische confrontatie niet uit de weg.

1. 'Spin in het Kennisweb'

Met #1 in het projectportfolio voor 2017 staat het inrichten van een centrale makelaars-, loket- en communicatiefunctie genoteerd; voor het uitwisselen van kennis en best practices over verschillende kennisgebieden waaronder de inhoudelijke thema's achter de actielijnen. Ook willen we het uitwisselen van expertise tussen organisaties stimuleren door professionals voor korte opdrachten uit te lenen. Hiermee helpen VenJ-onderdelen elkaar, bevorderen we samenwerking en verrijken we de kennis van onze eigen mensen.

2. Investeren in mensen

De minister schreef het al aan de Kamer: een aantal organisatieonderdelen heeft nu al te maken met forse personele tekorten qua IV-specialisatie. Het invullen van IV-vacatures is lastig omdat de juiste mensen niet te krijgen zijn, ofwel kiezen voor een baan in het bedrijfsleven. Het opleiden van personeel en het bieden van perspectief aan medewerkers is een uitdaging voor VenJ en het Rijk. Samen met onder andere de directie Personeel en Organisatie willen we kijken wat mogelijk is om gekwalificeerd IV-personeel aan te trekken en VenJ zo aantrekkelijk mogelijk te maken als 'IV-werkgever'. Als we de wensen en kansen in kaart hebben gebracht, leidt dit mogelijk tot een nieuw project.

3. IV-uitvoeringstoetsen

Nieuwe wet- en regelgeving heeft grote invloed op de informatievoorziening van VenJ. Het aanpassen of vernieuwen van wetgeving is een complex proces waarbij de gevolgen voor de informatievoorziening verstrekkend kunnen zijn en implementatie vergen met een lange doorlooptijd. In project #2 voeren we tijdig ketenbrede beleids- en uitvoeringstoetsen uit om in een zo vroeg mogelijk stadium de gevolgen voor de IV te kunnen beoordelen en indien nodig maatregelen te treffen. Daarbij werken we ook samen met de directie Wetgeving en Juridische Zaken. De resultaten van deze uitvoeringstoetsen sturen we aan de Kamer zodat de consequenties van wetgeving voor de implementatie in systemen meegewogen kunnen worden bij de behandeling van wetsvoorstellen. Een deel hiervan is voortzetting van het project 'ICT-wetgeving'.

Daarnaast is er behoefte aan overzicht van bestaande en aanstaande wetgeving en de consequenties ervan voor invoering.

Projecten

Projecten 2017

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk hebben we uitgewerkt welke verandering we in de actielijnen willen realiseren en welke aanpak daarvoor nodig is. In dit hoofdstuk zijn de geïnventariseerde activiteiten uit de aanpak gebundeld tot samenhangende projecten. Dit heeft geresulteerd in een portfolio met ruim 20 projecten die we in 2017 willen uitvoeren.

We merken hierbij vier punten op:

- Het Informatieplan beschrijft voornamelijk alleen projecten die centraal gecoördineerd worden aangevlogen. Decentrale ontwikkelingen die verbreding nodig hebben, zijn niet opgenomen.
- De projecten zijn verschillend van aard: het portfolio bevat al gestarte projecten, nieuwe projecten en onderzoeken die voorafgaan aan mogelijke nieuwe projecten.
- De opvolging van een aantal fiches uit het Informatieplan 2014 - 2017 keert niet terug in deze projectenlijst. Voorbeelden zijn sourcing, architectuur en opleidingen. Deze fiches zijn vanuit het oude I-Plan afgerond en belegd in de lijnorganisatie. Dat maakt deze onderwerpen overigens niet minder relevant; ze zijn nog steeds randvoorwaardelijk of een katalysator voor het realiseren van de doelstellingen.
- De genoemde projecten zijn niet de enige gezamenlijke IV-projecten. Voor bijvoorbeeld de vernieuwing van het bestaande JustitieNet is een aanbesteding voorzien. Dit aanbestedingstraject, te beginnen met het vaststellen van de gemeenschappelijke wens, valt buiten de scope van het Informatieplan. Ook de gemeenschappelijke diensten die al in de beheerfase zijn en verder ontwikkeld worden, vallen buiten de scope van dit plan. Wel zullen er afhankelijkheden zijn of ontstaan tussen plan en lijnactiviteiten.

Inleiding

Vertrekpunt

Aanpak

Projecten

Portfolio

Besturing

4.2 De projecten

De geïnventariseerde projecten zijn hierna verder uitgewerkt op doelstellingsniveau en onderlinge afhankelijkheden worden kort toegelicht. De projecten zijn geschikt volgens de zes actielijnen uit de I-Strategie.

Overige IV accenten

1. Inrichten 'Spin in het Kennisweb'

Doelen

VenJ heeft een groot personeelsbestand met een unieke combinatie van kennis op het gebied van informatievoorziening, recht en veiligheid. In dit project delen we die kennis en kunde binnen VenJ. Het project heeft drie doelen:

- Het stimuleren van het delen van goede en slechte ervaringen op het gebied van informatievoorziening.
- Het delen van kennis over informatievoorziening op het vakgebied van VenJ.
- Het stimuleren van het uitlenen van IV-personeel binnen VenJ; onderdelen worden daarmee geholpen met deskundigheid van elders binnen het departement; medewerkers vinden afwisselend werk interessant.

Resultaten

- Een marktplaats waar organisaties en medewerkers elkaar kunnen vinden voor een klus.
- Een kennisnetwerk waar kennis en ervaring worden gedeeld.
- Waar mogelijk en nodig ondersteuning op bestaande uitwisselplatforms zoals VenJ Connect.

Effecten

- Organisaties en medewerkers weten elkaar te vinden bij een kennisvraag.
- Efficiencyvoordeel door hergebruik van bestaande aanpak en al geleerde lessen.

2. Ontwikkelen en implementeren uitvoeringstoetsen wetgeving op IV

Doelen

- Het ontwikkelen van een methodiek voor het consequent en gestandaardiseerd uitvoeren van impactanalyses op de gevolgen voor de informatievoorziening bij nieuwe en aangepaste wet- en regelgeving.

Resultaten

- Een tool dat organisaties ondersteunt bij het opstellen van IV-impactanalyses.
- Een uitgevoerde en geëvalueerde pilot van de tool op een aantal nieuwe of aangepaste wetsvoorstellen.
- Een voorstel voor organisatorische inbedding van de resultaten van de tool en de pilot.

Effecten

- Bij het opstellen van nieuwe wetgeving of het aanpassen van bestaande wetgeving is tijdig bekend wat de consequenties zijn voor de informatievoorziening in termen van impact, tijd, geld en haalbaarheid. Zo kunnen ze worden meegewogen in de besluitvorming.

Informatie Centraal: Digitaal Werken

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

3. Experimenten met big data in Living Labs

Doelen

- Het voortzetten van Living Labs en een Competence Network om de schaarse expertise op het terrein van big data en data-analyse te bundelen.
- Daarnaast is het de bedoeling door het beschikbaar stellen van aanwezige platformen van NFI en Politie laagdrempelige omgevingen aan te bieden waarop business experimenten kunnen worden uitgevoerd.
- Om zo met data-analyse en user-stories de mogelijkheden te onderzoeken van informatiegestuurd werken en het creëren van meerwaarde uit de huidige databronnen en gegevens.

Resultaten

- Uitgevoerde experimenten in Living Labs inclusief evaluatie van de resultaten.
- Een vervolg plan van aanpak om te komen tot structurele inbedding van de activiteiten en een verkenning naar de mogelijke bundeling in netwerken van schaarse capaciteit.

Effecten

- Organisaties leren van elkaar en krijgen inzicht in de kansen en mogelijkheden van data-analyse en big data voor VenJ.
- Nieuw voor 2017 is dat resultaten van experimenten waarschijnlijk leiden tot nieuwe of aangepaste werkprocessen in de lijn.

4. Verkennen en starten verbeterprogramma Informatiehuishouding

Doelen

Informatiehuishouding gaat over het creëren, bewerken, bewaren, vernietigen of archiveren van documenten. Het betreft zowel papieren en Word/Pdf-documenten als informatie die is opgeslagen in primaire processystemen.

- Doel is een informatiehuishouding waarmee informatie bij VenJ:
 - duurzaam toegankelijk is
 - tijdig vindbaarheid is
 - authentiek, volledig en juist is
- Opvolging geven aan de adviezen naar aanleiding van de Commissie Oosting en de adviezen van de Erfgoedinspectie om op korte termijn (papieren en digitale) archieven in goede, geordende en duurzaam toegankelijke staat te brengen.

Resultaten

- Een verkenning van de huidige stand van zaken; de beoogde 'foto' geeft een actueel beeld waar het met de informatiehuishouding goed gaat, op welke onderdelen projecten lopen en waar interventies nodig zijn.
- Een ingerichte regie op de aanpak van vraagstukken rond informatiehuishouding. Op basis van de resultaten van de verkenning wordt een programma ontwikkeld en gestart om de vraagstukken programmatisch aan te pakken.
- De papieren archiefachterstanden zijn in beeld en het wegwerken verloopt volgens planning.
- Het proces van overbrenging van dossiers naar het Nationaal Archief loopt, de meeste achterstallige dossiers zijn weggewerkt.

Effecten

- VenJ is bij maatschappelijke gebeurtenissen snel en adequaat in staat documentatie vast te leggen conform de geldende richtlijnen.
- VenJ-onderdelen hebben een goede informatiepositie omdat zij hun archieven op orde hebben.

Informatie Centraal: Digitaal Werken

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

5. Verbeteren gegevenskwaliteit

Doelen

- Het bevorderen van de kwaliteit van de gegevenskwaliteit van de dataverzamelingen van VenJ; dit leidt tot betere en snellere dienstverlening, lagere kans op fouten en daarmee efficiëntere werkwijzen.
- Het ontwikkelen en delen van kennis en ervaring op het gebied van gegevenskwaliteit.
- Participatie in interdepartementale ontwikkelingen om zo te kunnen profiteren van gegevens die buiten VenJ beschikbaar zijn.

Resultaten

- Een ingericht kennisnetwerk waarin kennis en ervaring VenJ breed worden gedeeld.
- Een uitgevoerd opleidingsprogramma voor VenJ-professionals die werken aan datakwaliteit.
- Een onderzoeksrapport met voorstellen voor hoe datamanagement verder te professionaliseren - bijvoorbeeld door de rol van Chief Data Officer (CDO) in te vullen.
- Een concrete bijdrage aan het harmoniseren van de canonieke datamodellen; waar nodig wordt de regie gepakt om harmonisatie mogelijk te maken.

Effecten

- Een goede gegevenskwaliteit is essentieel om de primaire processen binnen VenJ zo goed mogelijk te laten verlopen. Zonder goede gegevenskwaliteit geen betrouwbare uitwisseling van gegevens in de ketens en geen betrouwbare resultaten uit de Living Labs. Agenten, rechters, officieren, en andere VenJ-professionals beschikken over de juiste gegevens om adequaat hun werk te kunnen doen.

6. Onderzoeken Enterprise Search

Doelen

- Enterprise Search belooft de mogelijkheid om een grote hoeveelheid bronnen te kunnen doorzoeken op relevante informatie. Dit is bijvoorbeeld van belang als een maatschappelijke gebeurtenis vraagt om acuut ingrijpen.
- Het krijgen van inzicht waar Enterprise Search nuttig toepasbaar is, welke mogelijkheden en onmogelijkheden er aan vast zitten, welke rol privacyvraagstukken spelen en welke expertise nodig is om het te kunnen gebruiken.

Resultaten

- Een onderzoeksrapport met een advies over de mogelijk brede inzet van Enterprise Search en, indien van toepassing, een plan van aanpak voor het vervolg.

Effecten

- Als de resultaten van het onderzoek positief zijn en Enterprise search wordt toegepast, kan VenJ bij een belangrijke gebeurtenis informatie sneller terugvinden.

Uitwisselbaarheid

7. Breed invoeren BCS

Doelen

- Het Basisregister Communicatie Service (BCS) is een voorziening met als doel te komen tot één uniforme, gestandaardiseerde wijze van toegang tot de basisregistraties vanuit VenJ, een Gemeenschappelijke Toegang Basisregisters.

Resultaten

- De aansluiting op BCS van de onderdelen die gebruik maken van de basisregistraties, maar nu nog niet zijn aangesloten op de BCS.
- De coördinatie van VenJ op deelname aan de verschillende interdepartementale bestuurlijke en afnemersoverleggen van de basisregistraties is ingericht.
- Het delen van de kennis over aansluiten op en gebruik van de basisregistraties binnen VenJ.
- De BCS is gereed gemaakt om aan te sluiten op operatie BRP - de opvolger van de huidige persoonsregistratie BRP - en op andere, nog niet gekoppelde basisregistraties.

Effecten

- Door de toegang tot de basisregistraties op VenJ niveau integraal aan te pakken, voorkomen we dat de individuele organisaties kosten moeten maken om de toegang decentraal te organiseren; het gaat dan zowel om eenmalige (project-)kosten en jaarlijkse (exploitatie-)kosten.

8. Onderzoeken toepassing datalaag

Doelen

Een datalaag is een aanpak om bestaande systemen gezamenlijk te ontsluiten.

- Het creëren van een gezamenlijk begrippen- en afwegingskader rond het begrip datalaag.
- Een beeld van de (on)mogelijkheden van een datalaag, mogelijke toepassingen, technische en functionele scenario's en inzicht in de condities waaronder een datalaag gecreëerd, gebruikt, beheerd en afgestoten kan en moet worden. Dit alles met inachtneming van de privacyregels. Dit stelt bestuurders in staat om gefundeerd te beslissen over het inzetten van het concept datalaag, gegeven een specifiek vraagstuk.
- Indien mogelijk: gedurende het onderzoek uitvoeren van een praktijkproef om het onderzoek te ondersteunen.

Resultaten

- Een rapportage met mogelijke toepassingen, scenario's, kansen en risico, advies en voorstel voor vervolgvactiteiten.
- Een katern met aanbevelingen, handreikingen en good practices.
- Indien van toepassing: resultaten van de praktijkproef.

Effecten

- VenJ heeft op verschillende plaatsen te kampen met verouderde systemen. In plaats van het vervangen van deze systemen is een gemeenschappelijke datalaag een mogelijke interventie om de legacy problematiek te verkleinen.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Uitwisselbaarheid

9. Vernieuwen referentiegegevens

Doelen

Referentiegegevens zijn gegevens die VenJ breed en zelfs daarbuiten worden toegepast om effectief samen te kunnen werken.

- De vernieuwing heeft tot doel de bedrijfszekerheid van deze gemeenschappelijke informatievoorziening en de kwaliteit van de gegevens(huishouding) van VenJ naar een hoger niveau te brengen. Het is urgent om het huidige systeem te vervangen.

Resultaten

- Een beschrijving van de werkwijze en de business rules voor het redactionele beheer van de referentiegegevens.
- Een ingerichte besturing van deze gemeenschappelijke (data)voorziening.
- Een nieuwe ICT-voorziening voor zowel het redactieteam als de afnemers/gebruikers van referentiegegevens (daarbij gaat het om alle VenJ-onderdelen en een aantal externe ketenpartners).
- Het beschikbaar stellen als open data van een deel van de referentiegegevens.
- De gerealiseerde overdracht van het beheer van de referentiegegevens van Spir-it naar Justid.

Effecten

- Het project heeft als belangrijkste opbrengst het handhaven en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van de gedeelde informatie door het vastleggen en ter beschikking stellen van persoons- en zaaksoverstijgende gegevens.
- Daarnaast besparen de afnemers van de referentiegegevens omdat zij niet zelf het redactionele beheer van deze gegevens hoeven te doen, plus dat de levering en gebruik van referentiegegevens vaker geautomatiseerd kan plaatsvinden.

10. Experimenteren met blockchain

Doelen

Blockchain is een innovatieve technologie met veel potentieel voor VenJ.

- Doel is ontdekken of het samen optrekken en maken van een gezamenlijk aanpak voor deze technologie(en) binnen VenJ wenselijk is.
- Het in kaart brengen wat de kansen en effecten zijn van de toepassingsmogelijkheden van blockchain voor VenJ.

Resultaten

- Inzicht in de toepassingsmogelijkheden van blockchain voor VenJ.
- Het organiseren van een netwerk rond blockchain waarbij innovatieve en strategische teams zoals de Centrale Eenheid Strategie (CES) en het Innovatieteam verbonden worden aan partijen die de techniek mogelijk toe kunnen passen in de praktijk zoals Justid, waarbij partijen van elkaar leren en kennis delen.

Effecten

- Benutten van het potentieel van blockchain technologie.

11. Koppelen CDD aan het Nationaal Archief

Doelen

- VenJ zorgt er voor dat documenten die digitaal worden opgeslagen op termijn kunnen worden gearhiveerd en overgebracht naar het Nationaal Archief

Resultaten

- De realisatie van de koppeling tussen het Centraal Digitaal Depot (CDD) en het e-depot van het Nationaal Archief voor het duurzaam archiveren van digitale documenten.

Effecten

- VenJ voldoet met de koppeling aan de Kabinetsafspraken over dat departementen digitaal kunnen werken en overbrengen naar het Nationaal Archief.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Uitwisselbaarheid

12. Onderzoeken stroomlijning informatie-uitwisseling

Doelen

- Het bevorderen van het gebruik van standaarden: het toepassen van de standaarden voor informatie-uitwisseling leidt tot beter kunnen samenwerken binnen en tussen de ketens en netwerken van VenJ en betere kwaliteit en beschikbaarheid van informatie. Door schaalvoordelen kan standaardisatie ook kostenverlaging opleveren.
- Inzicht of - met behulp van een gezamenlijke voorziening - een zogeheten Informatierotonde de informatie-uitwisseling verder kan worden bevorderd. Een informatierotonde is een voorziening die ervoor zorgt dat keten- en netwerkpartners binnen VenJ naadloos met elkaar kunnen communiceren.

Resultaten

- Een overzicht van de afgesproken standaarden voor informatie-uitwisseling, waar die zijn toegepast en waar ze kunnen worden toegepast.
- De agendering van te maken afspraken rond de toepassing van standaarden in de CIO-Raad.
- Een rapportage van het onderzoek: de resultaten van de verkenning naar het inrichten van een centrale Informatierotonde voor gegevensuitwisseling en het opstellen van een aanpak voor het vervolg.

Effecten

- Het breed toepassen van standaarden voor informatie-uitwisseling leidt tot kwalitatief betere informatie in het primaire proces. Hiermee worden ketens geholpen op het moment dat zij afspraken moeten maken die keten overstijgend zijn.
- De informatierotonde biedt kansen om maximaal hergebruik te maken van data binnen VenJ en ondersteunt daarmee de (netwerken van) keten- en netwerkpartners binnen VenJ.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Open en transparant: Informatie op Maat

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

13. Implementeren AVG

Doelen

De Algemene Verordening Gegevensbescherming, de Europese opvolger van de Wet Bescherming Persoonsgegevens, stelt nieuwe eisen aan de governance rondom privacyvraagstukken binnen het ministerie.

- In 2018, na afloop van de implementatietermijn past VenJ het nieuwe regelgevend kader toe.
- Vanaf dat moment geldt de norm om structureel en doeltreffend maatregelen te treffen tegen nalatige verwerking van persoonsgegevens. De ketenlogistiek van privacy en transparantie wordt daarmee afgedekt.
- Het project faciliteert de VenJ-onderdelen bij het realiseren van maatregelen in het kader van de AVG. De onderdelen blijven zelf verantwoordelijk voor de uitvoering.

Resultaten

- Een set van best practices en de mogelijkheid voor juridische expertise die samen bijdragen aan de vlotte en - voor zover nodig - eenduidige implementatie van de AVG.
- VenJ-breed georganiseerde periodieke bijeenkomsten voor kennisdelen, verdieping op onderwerpen en presenteren 'good practices'.
- Praktische hulp op aanvraag en locatie, gericht op het introduceren van een eenduidige manier van werken, die
 - aan de hand van een gestructureerde en methodische aanpak helpt om inzicht te krijgen in werkprocessen waarin (persoons)gegevens worden verwerkt, en
 - het leren van elkaar intensiveert en versterkt, en
 - de mogelijkheid biedt om de aangeleerde methodiek zelf verder toe te passen en uit te dragen

Effecten

- VenJ is transparant over de verwerking van persoonsgegevens. De VenJ-onderdelen krijgen geen boetes in verband met overtredingen. VenJ voldoet aan haar wettelijke plicht.

14. Impuls open data

Doelen

- Uitvoeren van het eind 2016 in de brede Bestuursraad vastgestelde databeleid.
- Het faciliteren van onderdelen van VenJ bij het ontsluiten van datasets.
- Het identificeren van kansen met open data.
- Ervoor zorgen dat het publiceren van open data onderdeel wordt van de reguliere werkprocessen om daarmee ook actief informatie openbaar te maken.

Resultaten

- Het actief aanbieden van hergebruik van geïnventariseerde datasets, die niet onder de uitzonderingsgronden van de WOB vallen, door de organisaties in het VenJ-domein.
- Het onder voorwaarden als open data ter beschikking stellen van datasets die privacygevoelig zijn maar ook als van grote maatschappelijke waarde worden gezien.
- Het uitvoeren van activiteiten gericht op het publiceren van datasets via de monitoren van de strafrechtketen en de vreemdelingenketen.
- Het organiseren van evenementen om kansen rond open data te identificeren voor de maatschappij en voor VenJ.
- Het publiceren van onderzoek naar het omgaan met privacyaspecten rond open data; dit wordt gedaan door het WODC.

Effecten

- Een open en transparant VenJ, dat invulling geeft aan het Kabinetsbeleid rondom open data. Dit versterkt de legitimiteit van het ministerie, bevordert maatschappelijke innovatie en economische groei, verbetert datakwaliteit en stimuleert hergebruik van data door andere organisaties.

Open en transparant: Informatie op Maat

15. Onderzoeken dienstverleningsconcepten

Doelen

- Onderzoeken of burgers, slachtoffers, vreemdelingen, advocaten, etc., beter geholpen kunnen worden bij hun interactie met de onderdelen van VenJ door heldere communicatie en het scheppen van duidelijke verwachtingen.
- Met zogeheten life events zorgen voor naadloos op elkaar aansluitende processen en diensten. Experimenten op dit terrein vonden bijvoorbeeld al plaats bij de ontwikkeling van het Slachtofferportaal.

Resultaten

- Onderzoeksrapportage waaruit blijkt of een gezamenlijke aanpak rond dienstverleningsconcepten een bijdrage levert aan betere, interactieve en duidelijke communicatie en interactie met de klanten van VenJ. Het rapport geeft advies of, en zo ja hoe verder te gaan, en identificeert kansen om verder te investeren in een benadering vanuit life events.

Effecten

- Transparante, begrijpelijke en duidelijke dienstverlening voor afnemers van VenJ waarin de burger kan meedoen.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Veiligheid

16. Vergroten awareness cybersecurity

Doelen

- Medewerkers en leidinggevenden binnen VenJ gaan veilig en betrouwbaar om met informatie. Zij zijn zich continu bewust van de betekenis van de risico's van onveilige informatievoorziening, de noodzaak zorgvuldig om te gaan met informatie en de gevaren van cyberdreigingen.

Resultaten

- Continue campagnes en aandacht vanuit de lijn maken medewerkers bewust hoe zij om moeten gaan met digitale informatie, welke risico's er zitten aan het gebruik van digitale informatie.
- Een verhoging van de weerbaarheid van onze IV door bestuurlijke agendering van risicomanagement, het nadrukkelijker in positie brengen van de CISO, te investeren in informatiebeveiliging, en de aanpak van incidenten bespreekbaar te maken.

Effecten

- VenJ is een departement dat haar zaken op orde heeft, en waarbij informatie niet onnodig op straat belandt. Medewerkers zijn zich bewust van het nut en de noodzaak van informatieveiligheid.

17. Voortzetten SOC

Doelen

- Het op tijd detecteren van en reageren op cyberdreigingen door het voortzetten van een gemeenschappelijk hiteschild, het Security Operations Center (SOC).
- Het verder bundelen van kennis en kracht door samen te werken met kennispartners binnen de hele Rijksoverheid.

Resultaten

- We ontsluiten de beschikbare kennis over security binnen en buiten VenJ centraal.
- Het SOC werkt volgens gestandaardiseerde processen en werkt samen met de onderdelen van VenJ. De focus verschuift van 'zorgen dat iedereen buiten blijft' naar het 'snel signaleren van en adequaat reageren op' een aanval.
- Het SOC bewaakt de VenJ-omgeving door te controleren op afwijkend gedrag in dataverkeer of in processen en signaleert en adviseert de beheerorganisaties en verantwoordelijken over kwetsbaarheden en risico's op het ICT-vlak. De nu generieke 'bewaking' wordt verder uitgebouwd naar business specifieke monitoring.

Effecten

- De risico's en de impact van cybercriminaliteit worden binnen VenJ beperkt. 100% veilig is ondenkbaar, maar snel detecteren en optreden is nodig om schade te voorkomen of te beperken, zodat de ICT-systemen maximaal beschermd blijven.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Innovatie

18. Inrichten innovatieproces

Doelen

Innovatie is het creëren van toegevoegde waarde door het vertalen van vernieuwende ideeën naar de implementatie van nieuwe processen, nieuwe producten en diensten of een nieuwe werkwijze.

- In dit project brengen we het identificeren van kansen en de mogelijkheden voor uitvoering bij elkaar. Het project experimenteren met blockchain is een voorbeeld van de uitwerking.

Resultaten

- Innoveren is onderdeel geworden van het dagelijks werk, door nieuwe producten in te passen, nieuwe partnerships aan te gaan, nieuwe manieren van werken, organisatievormen en kennis toe te passen.
- Knelpunten rond besluitvorming en financiering worden geïdentificeerd en geadresseerd.
- Een ingerichte 'Technology Watch' samen of in afstemming met het Innovatieteam, waarmee nieuwe en voor VenJ mogelijk relevante technologieën worden ontdekt en beoordeeld op potentieel en urgentie.

Effecten

- Door permanent aandacht te besteden aan innovatie blijft VenJ duurzaam en met kennis van zaken werken aan meerwaarde; ons ministerie beweegt mee met maatschappelijke, sociologische en technische ontwikkelingen.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Basis op Orde

19. Beschikbaar maken Govroam

Doelen

- De pilot Govroam moet ertoe leiden dat VenJ-onderdelen laagdrempelig draadloos internet aanbieden aan medewerkers en gasten via Govroam: het wifi-netwerk dat zorgt voor probleemloze toegang voor de publieke sector.

Resultaten

- VenJ-medewerkers hebben op de locaties van hun organisatie met hun (mobiele) apparaat via Wifi eenvoudig toegang hebben tot internet en in de toekomst mogelijk tot andere -interne netwerken.
- VenJ-medewerkers hebben op andere VenJ-, of (rijks)overheidslocaties waar Govroam beschikbaar is eenvoudig toegang tot het internet.
- Niet-VenJ-collega's die over Govroam beschikken op een VenJ-locatie hebben toegang tot het internet.

Effecten

- VenJ medewerkers kunnen tijd- en plaatsafhankelijk werken op de kantoren van aangesloten partijen.

20. Doorontwikkelen toegang

Doelen

- Het standaardiseren van identiteitsgegevens met een hoge betrouwbaarheid zodat ze in de hele toegangsketen gebruikt kunnen worden. Hierdoor zijn gegevens eenvoudiger uitwisselbaar tussen VenJ onderdelen, binnen het Rijk en binnen Europa.
- Het voor dit doel laten ontwerpen en ontwikkelen van Toegangsdiensten. Daarbij gaat het om identity management (identiteit), access management (autorisatie), Federatie Rijkspas en hun deelproducten, door:
 - vraagbundeling van business requirements
 - opdracht geven voor het ontwikkelen van diensten
 - ondersteuning aan VenJ-onderdelen tijdens het opstarten van Toegangsprogramma's
 - ondersteuning van VenJ-onderdelen bij de business implementatie van een Toegangsdienst

Resultaten

- Een Gemeenschappelijke VenJ-brede visie op toegang en gebundelde vraagstelling voor verdere ontwikkeling van toegangsdiensten.
- Vastgestelde requirements voor access management.
- Introductie van mogelijkheden voor toezicht, audit en monitoring in de identity en access managementketen.
- Innovatie op de dienst SIMS, zoals een koppeling tussen SIMS en P-Direkt.
- Gerealiseerde dienst voor access management.
- Onderzoeksrapport over de mogelijke integratie tussen access management en de federatieve service.
- Onderzoeksrapport over het mogelijk uitfasen van JIS.
- Geleverde ondersteuning aan de verschillende VenJ-onderdelen.

Effecten

- De toegangsdiensten vormen een cruciale basis voor digitale samenwerking binnen VenJ, Rijksoverheid en daarbuiten, voor een effectieve informatiebeveiliging en voor efficiënte bedrijfsvoering met passende voorzieningen. Het stelt VenJ in staat te bepalen wie, wanneer en waarmee toegang heeft tot informatie en voorzieningen variërend van systemen tot fysieke middelen.

Inleiding

Vertrekpunt

Aanpak

Projecten

Portfolio

Besturing

Basis op Orde

21. Onderzoeken aanpak legacy-problematiek

Doelen

Organisaties kampen met verouderde systemen met continuïteitsrisico's als gevolg. Zeker in ketens is dit een probleem als een van de ketenpartijen niet (meer) kan leveren.

- Binnen dit project wordt bekeken of en hoe gezamenlijk opgetrokken kan worden bij het aanpakken van deze problematiek en of er gemeenschappelijke handvatten of prioriteitsstelling nodig is.
- Het collectief adresseren van het onderwerp op het niveau van de CIO-Raad en indien nodig op Bestuursraadsniveau.

Resultaten

- Het inzichtelijk maken van de aard en omvang van de legacyproblematiek.
- Het doen van voorstellen voor een aanpak en financiering.

Effecten

- Inzicht in de omvang is een eerste stap om effectieve maatregelen te kunnen treffen om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

Portfolio en meerjarenperspectief

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

5.1 Inleiding

De I-Strategie VenJ kent een looptijd van 5 jaar. De veranderingen en de daaraan gekoppelde aanpak en projecten zoals ze in de vorige hoofdstukken staan beschreven, zullen hier de komende jaren invulling aan gaan geven. Minimaal een keer per jaar kijken we naar relevantie van acties en zorgen we waar nodig voor herijking. Zo blijven we wendbaar en optimaal aangesloten op de behoeften van het primaire proces.

In dit hoofdstuk beschrijven we het meerjarenperspectief: wanneer gaan we wat doen. We gebruiken de aanpak van portfoliomanagement om te prioriteren, want we kunnen niet alles tegelijk en hebben daar ook de middelen niet voor - we zullen ergens moeten kiezen. De afwegingen die we maken, resulteren in een roadmap voor de komende jaren met daarin de projecten die we gezamenlijk vanuit VenJ oppakken.

5.2 Toelichting aanpak

We zien dat informatieplanning een doorlopend proces is, dat vraagt om periodieke herijking. De komende jaren zullen nieuwe ideeën worden toegevoegd en zullen sommige nu al bestaande ideeën anders of wellicht zelfs niet meer nodig zijn. De vraag naar gemeenschappelijke informatievoorziening zal zich blijven ontwikkelen. De uitdaging is nu om deze vraag steeds opnieuw helder te maken en de bestaande en nieuwe wensen ten opzichte van elkaar af te wegen. Zo ontstaat een breed geaccepteerde projectenportefeuille met prioriteitstelling, planning en besturing. Voor het maken van dit plan zijn deze activiteiten (informatieplanning en project portfoliomanagement) projectmatig opgepakt. Omdat veranderen niet iets eenmaligs is maar een continue factor binnen organisaties, beleggen we activiteiten voor het besturen van de planning in de lijn van DI&I; daarmee borgen we ook de lijn naar de CIO-Raad.

Van Informatieplan naar Informatieplanning

Met dit Informatieplan hebben we de vertaalslag gemaakt van strategie naar de gewenste informatievoorziening en vervolgens de projecten die nodig zijn voor het realiseren ervan gecreëerd. Door het prioriteren van de projecten ontstaat een globale projectenplanning voor de komende jaren en een gedetailleerde projectenplanning met een taakstellend budget voor het komende jaar. Deze projectplanning is aan het einde van dit hoofdstuk opgenomen. Het informatieplan wordt onder andere gebruikt voor de begrotingscyclus waarin de toewijzing van het projectenbudget voor het komende jaar wordt vastgesteld. Het plan krijgt minimaal een jaarlijkse update.

Portfoliomanagement

De projecten die volgen uit dit Informatieplan worden beheerd en beheerst met behulp van projectportfoliomanagement. Lopende projecten worden bewaakt en wijzigingen vertalen we naar consequenties voor het portfolio als geheel en voor de gerelateerde projecten afzonderlijk. Naast de wijzigingen die ontstaan binnen het projectenportfolio kunnen er gedurende het jaar nieuwe initiatieven ontstaan die leiden tot nieuwe projecten. Op dat moment zal - na uitwerking - het nieuwe project ingepast moeten worden in het bestaande portfolio. De besluitvorming daarover leidt tot het toekennen van nieuwe prioriteiten aan de projecten. Bij grote wijzigingen waarbij een herijking van de strategie, aanpassing van de gewenste situatie en/of een gewijzigde prioriteitstelling aan de orde is, wordt een update van het informatieplan gemaakt. Samengevat heeft het informatieplannings- en portfoliomanagementproces drie doelen:

- Het creëren van overzicht in lopende projecten en programma's.
- Het kunnen stellen van prioriteiten op basis van rationele overwegingen.
- De beslissers in staat stellen keuzes te maken voor het bijsturen, continueren of stopzetten van projecten en programma's.

Inleiding

Vertrekpunt

Aanpak

Projecten

Portfolio

Besturing

5.3 Criteria

De projecten scoren we op bestuurlijk belang, bestuurlijk risico en financiële omvang, om ze vervolgens met elkaar te vergelijken. Met het verkregen inzicht weten we welke projecten we als eerste moeten starten en bij welke projecten we de grootste risico's lopen. Het scoren van deze projecten gebeurt op strategisch niveau: voorbereiding heeft plaatsgevonden in het IV-voorportaal van de CIO-Raad (VSIP: Vraagsturing en Informatieplanning), afwegingen zijn gemaakt in de CIO-Raad en de resultaten worden voorgelegd aan de (brede) Bestuursraad VenJ. Dit is verder uitgewerkt in de governance van hoofdstuk 6.

Voor de prioriteitstelling gelden een aantal hoofdafwegingen:

- Welke projecten of onderzoeken leveren de meeste toegevoegde waarde aan de primaire processen? Hierin past bijvoorbeeld de vraag in hoeverre het project of de activiteit bijdraagt aan het versterken van een goed functionerende rechtsstaat, of de overweging in hoeverre het project waarde toevoegt aan strategische VenJ-vraagstukken zoals meer openheid en transparantie.
- Wat moeten we doen vanwege wettelijke verplichtingen?
- Welke projecten zijn al eerder gestart en lopen door in 2017?

In detail zijn voor het Informatieplan de volgende criteria voor prioriteitstelling gehanteerd:

BELANG (score van 0 - 10)	RISICO (score van 0 - 10)
<i>Maatschappelijke waarde / resultaten</i> <ul style="list-style-type: none"> • Toegevoegde waarde primair proces • Verbetering voor doelgroep 	<i>Inhoud</i> <ul style="list-style-type: none"> • Complexiteit • Inhoudelijke issues
<i>Prioriteit</i> <ul style="list-style-type: none"> • Risico van niets doen/urgentie • Dwingende wet- en regelgeving / opgelegde verplichting • Continuïteit 	<i>Organisatie</i> <ul style="list-style-type: none"> • Politiek / bestuurlijk / Media aandacht • Draagvlak / besturing • Tijd
<i>Innovatieve waarde</i> <ul style="list-style-type: none"> • Mate van extern vernieuwend • Mate van intern vernieuwend 	<i>Doorlooptijd</i> <ul style="list-style-type: none"> • Reeds gestart in/voor 2016 • Uitloop / vertraging
<i>Doelstellingen</i> <ul style="list-style-type: none"> • Draagt bij aan doelstellingen I-Strategie • Noodzaak om het gezamenlijk aan te pakken/synergievoordelen 	<i>Resources</i> <ul style="list-style-type: none"> • Expertise • Capaciteit
<i>Rendement</i> <ul style="list-style-type: none"> • Positieve Business Case • Bijdrage taakstelling • Draagvlak 	<i>Financieel risico</i> <ul style="list-style-type: none"> • Overschrijding • Omvang budget

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

5.4 Prioriteitstelling

Door de genoemde criteria toe te passen, ontstaat een beeld hoe belangrijk een project wordt gevonden en hoe risicovol het project wordt ingeschat. Door dit voor alle projecten op dezelfde manier te doen, worden de projecten ten opzichte van elkaar gerangschikt en het belang van het ene project ten opzichte van andere projecten bepaald.

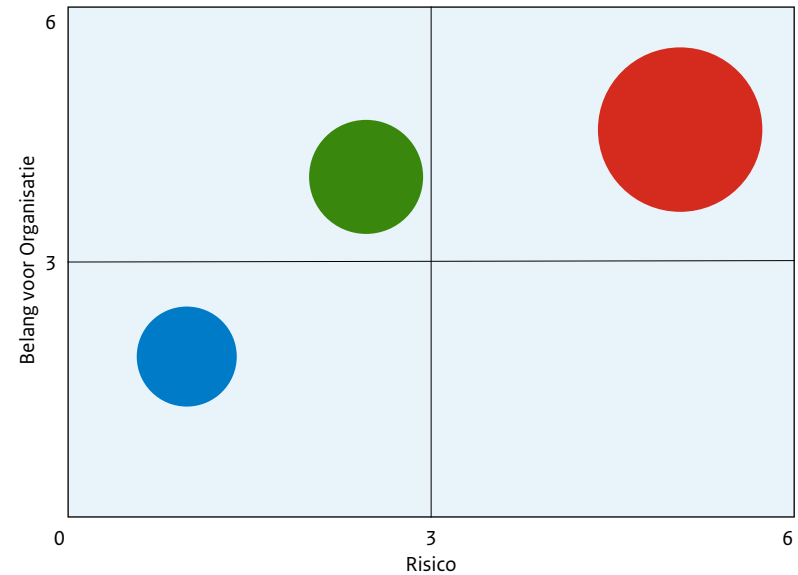
Behalve de baten is ook het risico dat een project met zich meebrengt van belang voor de prioriteit die het krijgt. Een project met een zeker belang en een hoog risico wordt bijvoorbeeld minder snel uitgevoerd dan een project met hetzelfde belang en een laag risico. De grafiek hieronder geeft een vereenvoudigd voorbeeld weer van een aantal projecten.

Afhankelijk van de mate waarin een organisatie bereid is risico's te nemen of kan lopen, worden de projecten uiteindelijk gerangschikt. De betekenis per kwadrant is rechts toegelicht.

5.5 Portfolio en Roadmap

De CIO-Raad VenJ heeft alle projecten uit het Informatieplan gescoord op belang en ingeschat risico. De criteria uit § 5.3 dienden daarbij als leidraad. Dit leidde tot het portfolio waarin prioriteit, belang, risico, prioriteit, planning en benodigde investering een plaats hebben gekregen. We hebben daarbij rekening gehouden met al lopende projecten. Dit resulteert in het geprioriteerde portfolio 2017 uit Figuur 1 op de volgende pagina.

De figuur bevat het overzicht van de projecten, waarbij belang en risico op de assen zijn uitgezet. Hieruit valt af te leiden wat de projecten zijn die de hoogste prioriteit genieten. Daarbij zijn de kleuren van de actielijnen uit hoofdstuk 3 gecontinueerd. In de daaropvolgende roadmap wordt aangegeven of het een (voor)onderzoek betreft, het een project of programma betreft en of het project nieuw is of al eerder van start ging.

● Project A ● Project B ● Project C

Linksboven
Uitvoeren

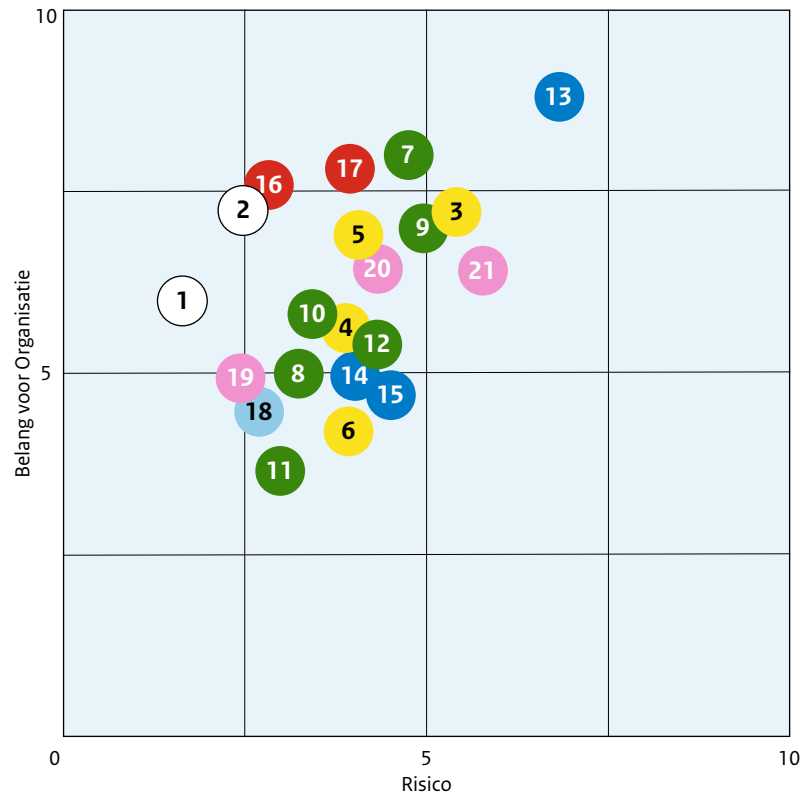
Rechtsboven
Uitvoeren en proberen de risico's te reduceren

Linksonder
Alleen uitvoeren als er mensen en middelen over zijn

Rechtsonder
Niet uitvoeren

Figuur 1 | Overzicht van het door de CIO-Raad VenJ geprioriteerde portfolio voor 2017

- ① Inrichten 'Spin in het Kennisweb'
- ② Ontwikkelen uitvoeringstoetsen wetgeving op IV
- ③ Experimenteren met big data in Living Labs
- ④ Verkennen en starten verbeterprogramma Informatiehuishouding
- ⑤ Verbeteren gegevenskwaliteit
- ⑥ Onderzoeken Enterprise Search
- ⑦ Breed invoeren BCS
- ⑧ Onderzoek data laag
- ⑨ Vernieuwen referentiegegevens
- ⑩ Experimenteren met blockchain
- ⑪ Koppelen CDD aan het Nationaal Archief
- ⑫ Onderzoeken stroomlijning informatie-uitwisseling
- ⑬ Implementeren AVG
- ⑭ Impuls open data
- ⑮ Onderzoeken dienstverleningsconcepten
- ⑯ Vergroten awareness cybersecurity
- ⑰ Voortzetten SOC
- ⑱ Inrichten innovatieproces
- ⑲ Beschikbaar maken Govroam
- ⑳ Doorontwikkelen toegang
- ㉑ Onderzoeken aanpak legacy-problematiek

Toelichting bij Figuur 1

Samenvattend kan worden gesteld dat door de CIO-Raad het project 'Implementatie AVG' (#13) als belangrijkste, maar ook als risicovol wordt ervaren. Een tweede project dat hoog scoort - bekeken vanuit het organisatiebelang - is de implementatie van het Basisregister Communicatie Service (BCS met #7).

Het vooronderzoek naar Enterprise Search (#6), het uit 2016 voortgezette project koppeling van CDD+ aan NA (#11) en het inrichten van het innovatieproces (#18) worden qua belang het laatste gewaardeerd. Dit geldt in mindere mate voor het onderzoek naar een data laag (#8) en nieuwe dienstverleningsconcepten (#15). Overigens geldt dat de hiervoor genoemde onderzoeken geen grote financiële

belasting kennen en randvoorwaardelijk zijn voor het signaleren van en kunnen experimenteren met innovatie en toepassingen in de toekomst. Het project rond open data (#14) is gemiddeld gescoord op belang en risico. De CIO-Raad gaf al eerder aan dat dit een project is wat moet worden uitgevoerd gegeven het vastgestelde open data beleid. Het kwadrant van 'geen belang en hoog risico' (rechtsonder) is leeg. Dat betekent dat het portfolio van 2017 met de juiste geselecteerde activiteiten is gevuld. Naast de prioriteitstelling geldt voor het Informatieplan een financieel kader. De voorgestelde projecten passen niet allemaal in het beschikbare kader. Hoe we hiermee denken om te gaan, werken we uit in het zesde hoofdstuk dat verder ingaat op de uitvoering en besturing van het Informatieplan.

1
Inleiding

2
Vertrekpunt

3
Aanpak

4
Projecten

5
Portfolio

6
Besturing

Roadmap

Naast Figuur 1 waarin belangen en risico's tegen elkaar zijn afgewogen, is in Tabel 1 ook een doorvertaling gemaakt naar een roadmap: een indicatieve planning op hoofdlijnen die laat zien wat we wanneer gaan realiseren en welke activiteiten in potentie een langere doorlooptijd hebben dan één jaar.

Tabel 1 | Roadmap Informatieplan 2017 en verder

Actielijn	#	Projectnaam	Soort	Status	Looptijd	2016				2017				2018				2019		2020			
						Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Overige IV-accenten	1	Inrichten 'Spin in het Kennisweb'	Project	Nieuw	2017																		
	2	Ontwikkelen uitvoeringstoetsen wetgeving op IV	Project	Lopend	01-06-18																		
		• Planbureau- en ondersteuning	Overhead	Lopend	2017																		
		• Communicatie en VenJ iTour	Overhead	Lopend	2017																		
Informatie Centraal	3	Experimenteren met big data in Living Labs	Project/Onderzoek	Lopend	31-12-17																		
	4	Verkennen en starten verbeterprogramma InfoHH	Project	Lopend	31-12-19																		
	5	Verbeteren gegevenskwaliteit	Project	Lopend	31-12-17																		
	6	Onderzoeken Enterprise Search	Onderzoek	Nieuw	3 mnd																		
Uitwisselbaarheid	7	Breed invoeren BCS	Programma	Lopend	31-05-20																		
	8	Onderzoek datalaag	Onderzoek	Nieuw	3 mnd																		
	9	Vernieuwen referentiegegevens	Project	Lopend	2018																		
	10	Experimenteren met blockchain	Onderzoek	Nieuw	3 mnd																		
	11	Koppelen CDD aan het Nationaal Archief	Project	Lopend	30-06-17																		
	12	Onderzoeken stroomlijning informatie-uitwisseling	Onderzoek	Nieuw	3 mnd																		
Open en Transparant	13	Implementeren AVG	Project	Nieuw	30-06-18																		
	14	Impuls open data	Programma	Lopend	na 2017																		
	15	Onderzoeken dienstverleningsconcepten	Onderzoek	Nieuw	3 mnd																		
Veiligheid	16	Vergroten awareness cybersecurity	Onderzoek	Nieuw	3 mnd																		
	17	Voortzetten SOC	Project	Lopend	2018																		
Innovatie	18	Inrichten innovatieproces	Onderzoek	Nieuw	30-09-17																		
Basis op Orde	19	Beschikbaar maken Govroam	Project	Lopend	31-03-17																		
	20	Doorontwikkelen toegang	Programma	Lopend	31-12-18																		
	21	Onderzoeken aanpak legacy-problematiek	Onderzoek	Nieuw	3 mnd																		

1
Inleiding

2
Vertrekpunt

3
Aanpak

4
Projecten

5
Portfolio

6
Besturing

Bestuurring

Uitvoering en besturing van het informatieplan

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

6.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken beschreven welke actielijnen we uitvoeren, welk meerjaren perspectief we zien en welke projecten we hebben geprioriteerd voor 2017. Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoering en besturing van het Informatieplan.

6.2 Governance

Opdrachtgever van het Informatieplan is de brede Bestuursraad VenJ. Opdrachtnemer van het Informatieplan is de CIO VenJ. Het plan wordt na afstemming in de CIO-Raad VenJ ter besluitvorming voorgelegd aan de brede Bestuursraad.

Bewaking voortgang

De bewaking van de voortgang van het Informatieplan is in handen van de CIO-Raad VenJ. Grote wijzigingen of bijstellingen van het plan worden via de CIO-Raad doorgeleid naar de (brede) Bestuursraad. De voortgang van het Informatieplan staat tweemaal per jaar op de agenda van de Bestuursraad en eens per kwartaal op die van de CIO-Raad.

Advisering

De voorportalen van de CIO-Raad dienen als adviesorgaan van de CIO-Raad. Per project of programma bekijken we welk voorportaal het meest geschikt is. Voor de informatieplanning als geheel is het IV-Voorportaal (de VSIP) het belangrijkste adviesorgaan van de CIO-Raad.

Coördinatie en verbinding

De coördinatie van de dagelijkse uitvoering van het Informatieplan ligt bij de directie Informatisering & Inkoop (DI&I) van het pSG cluster. Vanuit de governance van het Informatieplan wordt verbinding gelegd met de besturing van de ketens binnen VenJ.

6.3 Uitvoering van het plan

Om de veranderingen zoals die zijn beoogd in de verschillende actielijnen uit de I-Strategie 2017 - 2022 te realiseren, sturen we het Informatieplan programmatisch aan.

CIO's uit de CIO-Raad

De betrokkenheid van de CIO's en CTO's van de organisatieonderdelen zijn nodig om de projecten te realiseren. Zij zullen zich inzetten voor het realiseren van de doelen. Ook kunnen zij vanuit hun rol helpen bij het doorbreken van bestuurlijke of organisatorische barrières. We streven naar een evenwichtige verdeling van actielijnen en projecten over de CIO's. De CIO's leveren hier een belangrijke bijdrage aan door programma's en projecten te adopteren. Een zichtbaar boegbeeld is belangrijk voor draagvlak, doorzettingsmacht en het adresseren van vraagstukken op het juiste niveau.

Programmamanager van DI&I

De verantwoordelijk manager voor de uitvoering van het plan zorgt voor de overall coördinatie van het Informatieplan en geeft hiertoe leiding aan een klein planbureau, ondergebracht bij DI&I. Dit planbureau organiseert afstemming tussen de actielijnen binnen het plan. Het bureau verzorgt bovendien communicatie, verdere uitwerking en borging van het planningsproces en de verantwoordingslijnen richting CIO-Raad en brede Bestuursraad. Sommige projecten zullen de scope van een individuele actielijn overstijgen. In dat geval zal in overleg tussen planbureau en de programmamanagers bepaald worden wie de verantwoordelijkheid gaat dragen voor de uitvoering van het project.

Hybride aanpak: begeleiders, sponsors en boegbeelden

Voor de besturing van projecten en programma's binnen het plan geldt geen 'one size fits all'-model, maar een model toegespitst op de situatie. Soms volstaat een klein onderzoekstraject met begeleiding van een enkele CIO. Andere projecten of

1

Inleiding

2

Vertrekpunt

3

Aanpak

4

Projecten

5

Portfolio

6

Besturing

programma's zullen meerjarig blijken, sponsorschap van de Bestuursraad vragen, een brede stuurgroep met vertegenwoordigers uit het primair proces nodig hebben of een stuurgroep met CTO's vergen als het gaat om vernieuwing van technische infrastructuur. Dit hybride model vraagt in elk geval om een goede bewaking van de samenhang.

6.4 Samenwerkingsverbanden

We zien op verschillende onderwerpen wisselende coalities ontstaan. Zo werken op het traject rondom de gezamenlijke aanpak biometrie vier VenJ-onderdelen met elkaar samen, maar een nog groter aantal nog niet. In de informatieplanning wordt bijgehouden op welke projecten of programma's al samen wordt gewerkt. Dat samenwerken kan overigens ook een combinatie met een onderdeel van een ander ministerie zijn, of een private partner.

6.5 Financiering

Voor de uitvoering van het Informatieplan is op de begroting van de directie I&I een meerjarig kaderstellend budget aanwezig, toegekend door de Bestuursraad van VenJ.

Een aantal projecten van het 2017-portfolio is al gestart. Nieuwe projecten starten we geleidelijk waarbij we scherp letten op het dan beschikbare budget, de toegekende prioriteit en beschikbare capaciteit bij DI&I en VenJ-onderdelen.

Op basis van eerdere ervaring ligt het in de lijn der verwachting dat alle voor 2017 benoemde projecten kunnen worden uitgevoerd. Mocht dit beeld lopende het jaar veranderen, dan kan via de besturingslijnen van het Informatieplan als volgt worden ingegrepen:

- Door prioriteitstelling bepalen welke projecten wel en welke niet worden uitgevoerd.
- Versnellen of temporiseren van projecten, waarmee invloed wordt uitgeoefend op het moment waarop kosten en baten vallen. Hierbij zij nogmaals benadrukt dat hierin naast financiële consequenties ook de gevraagde inzet vanuit de organisatieonderdelen dient te worden meegenomen.
- Herplannen van projecten door projecten op een eerder of later moment te starten.
- Bijstellen van de projectscope.
- In geval van voldoende urgentie maar het ontbreken van middelen zorgen voor aanvullende financiering vanuit individuele VenJ-onderdelen.
- Indienen van een aanvullende claim in de begrotingscyclus van VenJ.

In het informatieplanningsproces wordt aansluiting gezocht bij de begrotingscyclus van VenJ, zodat mee- en tegenvallers op tijd worden geagendeerd.

Inleiding

Vertrekpunt

Aanpak

Projecten

Portfolio

Besturing

6.6 Beheeraspecten

Het is essentieel in de projectfase tijdig na te denken over de plek waar de resultaten landen, hoe de resultaten worden beheerd en hoe dit wordt gefinancierd. Het blijft daarom belangrijk dat dergelijke consequenties vanuit de actielijnen op tijd in kaart worden gebracht en de nodige (beheer)acties in gang worden gezet.

6.7 Risico's

Bij aanvang van het Informatieplan zijn de volgende risico's en geïdentificeerd:

Risico	Kans	Maatregel	Wie
Onvoldoende middelen beschikbaar voor het realiseren van alle activiteiten	Hoog	Uitvoeren informatie-planningsproces en heldere besluitvorming over prioriteiten	Planbureau en CIO-Raad
Absorptievermogen van organisaties is onvoldoende	Middel	Temporiseren / uitstellen projecten	CIO-Raad
Nieuwe ontwikkelingen (nieuwe wetgeving, nieuw kabinet) leiden tot bijgestelde doelen of andere prioriteiten	Middel	Borgen van een goed planningsproces om dergelijke ontwikkelingen tijdig in te plannen	Planbureau
Geen trekkerschap vanuit CIO-Raad	Middel	Bespreken ontstane situatie in CIO-Raad	CIO-Raad en planbureau
Meerjarig budget voor uitvoering Informatieplan ontoereikend (beheersmatige activiteiten)	Hoog	Opnemen van een claim in de begrotingscyclus of anderszins organiseren van dekking	BR, CIO-Raad en DFEZ

6.8 Overlegvormen en frequentie

De voortgang van het Informatieplan staat eens per kwartaal op de agenda van de CIO-Raad en halfjaarlijks op die van de brede Bestuursraad.

Het planbureau organiseert periodieke afstemming tussen het bureau en de programma- en projectmanagers. Tijdens de afstemmingsmomenten bespreken zij de voortgang van werkzaamheden en worden nieuwe kansen en mogelijke knelpunten geïdentificeerd.

6.9 Communicatie

Het planbureau coördineert de communicatie rond de uitvoering van het Informatieplan. Dat gebeurt zowel via digitale kanalen als het intranet en nieuwsbrieven als in de fysieke vorm van informatiebijeenkomsten en kennissessies. De managers van de projecten en programma's stemmen hun communicatiebehoefte af met het planbureau, zodat de communicatie op inhoud en qua planning elkaar kan aanvullen en versterken en eventuele onderlinge samenhang duidelijk is en blijft.

Waar mogelijk en van toepassing trekken we samen op met initiatieven op andere plekken binnen VenJ, zoals met 'VenJ verandert' en het Innovatieteam VenJ.

Informatieplan

2017

Colofon

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directie Informatisering & Inkoop
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

Postbus.DlenI@minvenj.nl

Den Haag | Maart 2017

